
Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΕ ΘΕΜΑ:

<< Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΕΛΛΑΔΑ >>

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : ΚΟΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ ΤΑΣΟΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ

ΜΑΚΡΟΓΛΟΥ ΛΑΖΑΡΟΣ

ΠΑΤΡΑ, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2002

73

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<u>ΣΕΛΙΔΑ</u>
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	
ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ	
1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ-ΚΥΡΙΕΣ ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	5
1.2 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	8
1.3 Η ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ: ΥΠΟΔΟΜΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ, ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	11
1.4 ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (Β.Ι.Τ.Σ.)	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	
ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	
2.1 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΕΛΛΑΔΑ: ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗ, ΠΡΟΒΟΛΗ	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	
3.1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ 2000	22
3.2 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΛΕΙ Ο ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	23
3.3 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	27
3.4 ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙ ΓΙΑ ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ	28
3.4.1 Κρατήσεις	28
3.4.2 Διαμονή	30
3.4.3 Φαγητό – εκπτώσεις	31
3.4.4 Παροχή υπηρεσιών	33

3.5	ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙ Ο ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΜΠΙΝΓΚ	33
3.5.1	Κρατήσεις	33
3.5.2	Φαγητό – Τιμή συμμετοχής – Εκπτώσεις	34
3.6	ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙ Ο ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ – ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	36
3.7	ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	36
3.8	ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	37
3.8.1	Τρόπος συμπλήρωσης δελτίων	37
3.9	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΥΨΟΣ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ	39
3.10	ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ	41
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4		
4.1	ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΜΠΙΝΓΚ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΜΕΡΟΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	43
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5		
5.1	ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	45
5.2	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	46
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6		
	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΝΕΩΝ ΜΕ ΤΗ ΚΥΠΡΟ	47
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7		
	ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	48

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8		
8.1	ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	50
8.2	ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΜΕ ΑΡΝΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ	52
8.3	ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	53
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9		
9.1	ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	55
9.2	ΕΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ – ΠΡΟΤΑΣΗ	57
	ΕΠΙΛΟΓΟΣ	59
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	60

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι πρώτες μετακινήσεις του ανθρώπου για λόγους τουριστικούς άρχισαν να εμφανίζονται στη περίοδο της Αρχαίας Ελλάδας, όπου το αίσθημα της ξενίας ήταν έντονα αναπτυγμένο. Κάτι τέτοιο αποδεικνύεται στα πολλά γραπτά κείμενα των αρχαίων συγγραφέων όπου οι αναφορές για ταξίδια είναι πολλές. Το φαινόμενο αυτό συνεχίζεται στα ρωμαϊκά και βυζαντινά χρόνια καθώς και στην περίοδο του μεσαίωνα και της αναγέννησης όπου οι μετακινήσεις γίνονται περισσότερες με σκοπό να γνωρίσουν οι άνθρωποι άλλους λαούς, άλλες περιοχές χωρίς βέβαια να λείπουν οι δυσκολίες.

Με το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου η εξέλιξη των μέσων μετακίνησης ήταν ταχύτατη. Η άνοδος του βιοτικού επιπέδου και πνευματικού επιπέδου των λαών έφερε επαναστατική αλλαγή στην τουριστική πολιτική που σκοπό είχε την αντιμετώπιση των αυξανόμενων συνεχώς απαιτήσεων. Διαμορφώθηκαν οι προοπτικές για την σημερινή μορφή του τουρισμού αλλά και του μεγέθους του, που λόγω του ρόλου που παίζει στην παγκόσμια οικονομία ονομάστηκε «*η βιομηχανία χωρίς καμινάδες*».

Ο τουρισμός σήμερα αποτελεί μια οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική δραστηριότητα που κινείται σε τοπικό και διεθνές επίπεδο. Καλύπτει όλα τα εισοδηματικά στρώματα και προσπαθεί να ικανοποιήσει τη βασική ανάγκη του ανθρώπου για αλλαγή περιβάλλοντος και τρόπου ζωής για ένα χρονικό διάστημα. Η ποιότητα όπως και η ποσότητα διαφέρει από άνθρωπο σε άνθρωπο και καθορίζεται από την διάθεση, το χρόνο και το μέγεθος της δαπάνης που θέλει ο καθένας.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η λέξη Τουρισμός προήλθε από τη γαλλική λέξη TOUR η οποία σημαίνει γύρος και την αγγλική λέξη TOURING η οποία σημαίνει τριγυρίζω διάφορες περιοχές για επίσκεψη των αξιοθέατων. Είναι σαφώς μια σύνθετη έννοια που περιλαμβάνει κάθε είδος ταξιδιού που γίνεται πεζοπορικά ή με τα ποικίλα μέσα μεταφοράς με σκοπό την υγεία, την αναψυχή ή τη μελέτη.

Πράγματι, ο τουρισμός αποτελείται από πολλά στοιχεία και οι πολλοί παράγοντες που υπεισέρχονται, από τη στιγμή της απόφασης μέχρι την πραγματοποίησή του, συνηγορούν στο ότι είναι σύνθετη έννοια. Θα προσπαθήσουμε να τον κάνουμε κατανοητό με την παράθεση μερικών ορισμών του όρου.

Η Ακαδημία Τουρισμού λέει, Τουρισμός είναι το σύνολο των ανθρωπίνων μετακινήσεων και οι δραστηριότητες που προκύπτουν από αυτές. Αυτή όμως είναι μια γενική θεώρηση που καταρρίπτεται όπως θα δούμε στη συνέχεια με τους περιορισμούς που υπάρχουν ώστε να θεωρηθεί μια μετακίνηση σαν τουρισμός. Ένας διαφορετικός από τους άλλους ορισμούς υποστηρίζει ότι τουρισμός είναι κάθε προσπάθεια για βελτίωση των ξενοδοχείων και την αύξηση του αριθμού τους, την ποιοτική βελτίωση και ποσοτική αύξηση των συγκοινωνιακών μέσων τον εξωραϊσμό της χώρας, τη συστηματοποιημένη επίδειξη των διαφορών προνομίων, φυσικών καλλονών, αξιοθέατων, αρχαιολογικών χωρών και ιαματικών πηγών καθώς και την ίδρυση και οργάνωση λουτροπόλεων και θέρετρων. Αναφέρεται δηλαδή στη δημιουργία υποδομής και πόλων έλξης για να χαρακτηριστεί μια περιοχή ή χώρα σαν τουριστική.

Γενικότερα, τουρισμός καλείται η από χώρα σε χώρα (ή από τόπο σε τόπο) μετάβαση ατόμων σε ομάδες ή μεμονωμένα, με σκοπό μικρή ή μεγάλη, όχι όμως μόνιμη διαμονή, χωρίς άσκηση επαγγέλματος, για λόγους γενικά αναψυχής.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Αναφερθήκαμε στα άτομα μεμονωμένα ή σε ομάδες που πραγματοποιούν τουριστικές μετακινήσεις ή όπως λέγεται κάνουν τουρισμό. Τα άτομα αυτά ονομάζονται τουρίστες. Είναι όμως όλοι όσοι μετακινούνται τουρίστες ;

Η κοινωνία των Εθνών χαρακτηρίζει σαν τουρίστες τα άτομα που ταξιδεύουν για ψυχαγωγία, για λόγους υγείας, για συμμετοχή σε συνέδρια ή για συμμετοχή σε οποιαδήποτε επιστημονική, διπλωματική, θρησκευτική, αθλητική ή άλλη δραστηριότητα. Δεν χαρακτηρίζονται σαν τουρίστες τα άτομα που ταξιδεύουν για εργασία, για μόνιμη εγκατάσταση σ' ένα τόπο, οι φοιτητές και οι σπουδαστές.

Με βάση τον ορισμό του τουρισμού και τον ορισμό του τουρίστα συνάγεται το συμπέρασμα ότι ο τουρισμός αποτελεί κοινωνικό φαινόμενο. Ο κάθε άνθρωπος έχει στη ζωή του πολλές ανάγκες τις οποίες αξιολογεί ορθολογικά για να τις ικανοποιήσει. Η τουριστική ανάγκη είναι η επιθυμία του ανθρώπου για αλλαγή περιβάλλοντος. Οι διακοπές ή οι τουριστικές δραστηριότητες που εντάσσονται στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού δίνουν τη δυνατότητα φυγής, της αλλαγής που δρα εποικοδομητικά τόσο στην ψυχοσύνθεση όσο και στην υγεία του τουρίστα.

Το σύγχρονο κράτος εφαρμόζει διάφορες πολιτικές για την καλύτερη, πιο ευχάριστη και άνετη ζωή των πολιτών του. Η κοινωνική πολιτική ή όπως απλά ονομάζεται κρατική μέριμνα έχει σκοπό να απαλύνει τα προβλήματα των πολιτών που ανήκουν στις ασθενέστερα οικονομικά ομάδες. Επειδή όλοι οι πολίτες έχουν δικαίωμα στον Τουρισμό, το κράτος προσπαθεί μέσω της άσκησης της κοινωνικής πολιτικής να βοηθήσει τους πολίτες του με τις λεγόμενες κοινωνικές παροχές.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Οι κοινωνικές παροχές εφαρμόστηκαν χάριν του κράτους, αλλά και χάριν των αγώνων των εργαζομένων και των πτήσεων που δέχτηκε το κράτος από ένα παγκόσμιο κίνημα που μετά από πολλά χρόνια κατάφερε σε άλλα μέρη περισσότερο και σε άλλα λιγότερο να του παρασχεθούν οι παροχές αυτές. Αναφερόμαστε φυσικά στη μείωση του ωραρίου εργασίας, στην ετήσια άδεια και το επίδομα που της αναλογεί και τέλος στη συνταξιοδότηση και στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη που απαλλάσσει τους πολίτες από μια μεγάλη δαπάνη!

Ο Κοινωνικός Τουρισμός είναι ένας αντικειμενικός στόχος που η κοινωνία πρέπει να επιδιώκει προς το συμφέρον εκείνων των πολιτών, που είναι ελάχιστα προνομιούχοι στη άσκηση του δικαιώματος τους για τουρισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ

1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΚΥΡΙΕΣ ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

Ο Κοινωνικός Τουρισμός έχει ιστορία που ξεκινάει από την προπολεμική περίοδο (1936) από τη Γαλλία. Στην πορεία του στο χρόνο παραμένει μια από τις περισσότερο δημοφιλείς μορφές τουρισμού με κυρίαρχο χαρακτηριστικό του, ίσως, τις διαφορετικές εννοιολογικές οριοθετήσεις του περιεχομένου και του εύρους των παροχών που περιλαμβάνει. Οι χώρες από τις οποίες προήλθε είναι κυρίως αυτές της Δ. Ευρώπης (Γαλλία, Γερμανία, Πορτογαλία), ενώ και στις χώρες της πρώην Α. Ευρώπης δόθηκε μεγάλο βάρος ανάπτυξης του, ιδιαίτερα σε σχέση με τις συνδικαλιστικές ενώσεις των εργαζομένων.

Η ιστορία του κοινωνικού τουρισμού καθορίζεται από τις εξελίξεις και τις διαδοχικές αλλαγές στη σχέση ελευθέρου και εργασίμου χρόνου και στη σύνδεση αυτών των δύο με τους ρυθμούς ανάπτυξης της μεταπολεμικής περιόδου που οδήγησαν, ιδιαίτερα μετά το 1970, στην εμπέδωση στο σύνολο των αναπτυγμένων χωρών, αυτού που ονομάστηκε «κοινωνικό» κράτος. Η πορεία αυτή ιστορικά έχει τα εξής χαρακτηριστικά.

- Η οικονομική ανάπτυξη τις πρώτες μεταπολεμικές δεκαετίες (1950 – 1970) επέτρεψε την καθιέρωση συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες.
- Επιβλήθηκε σταδιακά το σύστημα των πληρωμένων, από τις επιχειρήσεις και το κράτος, διακοπών των εργαζομένων όλων των κατηγοριών.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Σταδιακά άρχισε μια μείωση των εβδομαδιαίων ωρών εργασίας με αποτέλεσμα την αντίστοιχη αύξηση του ελεύθερου χρόνου τόσο για ψυχαγωγία, χόμπι όσο και για τουρισμό.
- Οι συντάξεις στα άτομα που συμπλήρωσαν 30 ή 35 χρόνια εργασίας βελτίωσαν την οικονομική θέση των εργαζομένων και συνέβαλαν στην περαιτέρω ανάπτυξη του τουρισμού.
- Στην ίδια περίοδο 1950 – 1970 αρχίζει μια δειλή ανάπτυξη του τουρισμού που σταδιακά παίρνει την οργανωμένη εμπορική μορφή που γνωρίζουμε σήμερα.
- Η ανάπτυξη του τουρισμού αυτή την εποχή δεν συνοδεύεται από ανταγωνιστικές τιμές, με αποτέλεσμα, ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού που έχει χαμηλά εισοδήματα να μην μπορεί να απολαύσει το τουριστικό ταξίδι.
- Εκτός από τους χαμηλόμισθους και άλλες ομάδες πληθυσμού με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και προβλήματα, για παράδειγμα άτομα μικρής ή μεγάλης ηλικίας, άτομα προερχόμενα από αγροτικές περιοχές, άτομα με προβλήματα υγείας, απαιτούσαν το δικαίωμα να ταξιδέψουν.
- Αυτό ακριβώς το δικαίωμα έγινε αίτημα των συνδικαλιστικών ενώσεων στις περισσότερες χώρες και κατέληξε στην εφαρμογή διαφόρων προγραμμάτων κοινωνικού τουρισμού. Δεν είναι τυχαίο ότι σε πολλές χώρες (κυρίως τις αγγλοσαξονικές) ο κοινωνικός τουρισμός ονομάζεται και επιδοτούμενος ή επιχορηγούμενος. Με αυτόν τον τρόπο ο κοινωνικός τουρισμός θεωρείται η απάντηση στο αίτημα για εκδημοκρατικοποίηση του δικαιώματος στο ταξίδι.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Τέσσερα είναι ουσιαστικά τα χαρακτηριστικά του κοινωνικού τουρισμού και όσων συμμετέχουν σ' αυτών:
 1. Πρόκειται για άτομα χαμηλών εισοδηματικών κατηγοριών,
 2. υπάρχει κάποια μορφή επιδότησης (κράτος, συνδικαλιστικό σωματείο),
 3. το ταξίδι είναι συνήθως εσωτερικού τουρισμού και
 4. συμμετέχουν επίσης άτομα που, λόγω ειδικών προβλημάτων, θα ήταν πολύ δύσκολο να ταξιδέψουν.

Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημάνουμε ότι η επιτυχία του κοινωνικού τουρισμού στηρίχθηκε και σε άλλους παράγοντες: α) στο γεγονός ότι συνδυάζεται με μια μεγάλη ποικιλία άλλων μορφών τουρισμού όπως ο ιαματικός, εκπαιδευτικός, ο αγροτουρισμός, β) στη συνεχή προώθηση του από υπερεθνικούς οργανισμούς (Παγκόσμια Οργάνωση Τουρισμού, Ε.Ο.Κ. κ.λ.π.) αν πολιτική κοινωνικών παροχών προς τους εργαζομένους, γ) στην επικράτηση του σαν αναπόσπαστο στοιχείο προς τους εργαζόμενους και δ) στη δυνατότητα του να συμβάλλει στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, γεγονός που τον καθιστά ελκυστικό στους ξενοδόχους.

Η συνεχής ανάπτυξη του τουρισμού διακοπών τα τελευταία τριάντα χρόνια (1970 – 2000) και το γεγονός ότι αυτή η ανάπτυξη συνοδεύθηκε από πτώση των τιμών για οργανωμένα ταξίδια, οδήγησε πολλούς στο συμπέρασμα ότι ο κοινωνικός τουρισμός είναι πλέον παρελθόν. Τόσο όμως τα χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων όσο και οι χαμηλοί ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης δεν επιτρέπουν ένα τέτοιο συμπέρασμα. Πιθανότερη ίσως είναι μια προσαρμογή του κοινωνικού τουρισμού στις σύγχρονες απαιτήσεις της τουριστικής ζήτησης, η οποία δεν περιορίζεται πλέον στην κάλυψη μιας κοινωνικής ανάγκης.

1.2 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Η διαφοροποίηση των χαρακτηριστικών οργάνωσης και λειτουργίας των προγραμμάτων κοινωνικού τουρισμού είναι σημαντική κατά περιοχές και χώρες. Στη συνέχεια επιχειρείται μια ομαδοποίηση των κοινών χαρακτηριστικών κατά ομάδες κρατών.

- I. Χώρες με αναπτυγμένη οργάνωση και λειτουργία κοινωνικού τουρισμού (Βέλγιο, Γαλλία Πορτογαλία, Ιταλία).

Πρόκειται για χώρες με παράδοση και ειδική νομοθεσία όπου ο κοινωνικός τουρισμός τείνει να γίνει θεσμός. Η επιχορήγηση για τα προγράμματα προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό, και από τα ταμεία των συνδικαλιστικών σωματείων, ενώ σημαντική είναι η παρουσία ανεξάρτητων σωματείων όπως ξενοδοχεία, camping για την υποδοχή του κοινωνικού τουρισμού, ενώ τα ταξίδια έχουν επεκταθεί και στο εξωτερικό.

- II. Χώρες με μικρότερη παρουσία οργανωμένων μορφών λειτουργίας και οργάνωσης κοινωνικού τουρισμού (Καναδάς, Γερμανία, Ιαπωνία, Δανία Φιλανδία).

Στις χώρες αυτές έχουν νομοθετηθεί και λειτουργούν προγράμματα κοινωνικού τουρισμού, ενώ η χρηματοδότηση προέρχεται κυρίως από το κράτος ή από άλλες αυτόνομες πηγές (π.χ. λαχεία στη Φιλανδία). Στις περισσότερες περιπτώσεις τα συνδικαλιστικά σωματεία διαχειρίζονται τα σχετικά κονδύλια, ενώ δεν υπάρχει ειδική υποδομή, ξενοδοχεία, για τον κοινωνικό τουρισμό.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

III. Χώρες στις οποίες επικρατούν διάφορα συστήματα επιδότησης μέρους του κόστους των διακοπών (Ολλανδία, Αργεντινή, Μ. Βρετανία, Η.Π.Α.) Οι επιδοτήσεις εμφανίζονται με διάφορες μορφές 'όπως χαμηλότερες τιμές στα εισιτήρια και στα ξενοδοχεία. Δεν υπάρχουν όμως ολοκληρωμένα και επιδοτούμενα προγράμματα κοινωνικού τουρισμού. Στην περίπτωση αυτή ο κοινωνικός τουρισμός έχει την έννοια της κρατικής επιδότησης χωρίς να παρεμβαίνει στην αγορά του τουριστικού τομέα και κυρίως χωρίς να επεκτείνεται σε υποδομή και προγράμματα.

IV. Χώρες που επιδοτούν τη δημιουργία υποδομής (Αυστρία, Σουηδία).
Στις περιπτώσεις αυτές η κρατική παρέμβαση είναι ελάχιστη και περιορίζεται στην ενίσχυση (μέσω δανείων ή φορολογικών απαλλαγών) για τη δημιουργία κέντρων διακοπών που θα υποδέχονται κοινωνικό τουρισμό. Με τον τρόπο αυτό το κράτος παραμένει ουδέτερο όσον αφορά την οργάνωση και λειτουργία τέτοιων προγραμμάτων.

V. Το ιδιαίτερο παράδειγμα των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης.

Στις χώρες αυτές, από τη δεκαετία του '50 άρχισαν προγράμματα κοινωνικού τουρισμού που σταδιακά επεκτάθηκαν καλύπτοντας σημαντικά ποσοστά των εργαζομένων. Οι ιδιαιτερότητες αυτών των προγραμμάτων συνίστανται στα εξής:

- Στις χώρες αυτές δεν υπάρχει εμπορικός τουρισμός, ενώ τα ταξίδια στο εξωτερικό ήταν περιορισμένα και ελεγχόμενα.
- Η έννοια του κοινωνικού τουρισμού κατέληξε να ταυτίζεται με την έννοια τουρισμός, γιατί ουσιαστικά ήταν το μόνο είδος τουρισμού των εργαζομένων.

- Η παρουσία του κράτους ήταν καθοριστική τόσο στην οργάνωση των προγραμμάτων αυτών (σε συνεργασία με τα συνδικάτα) όσο και στη δημιουργία, οργάνωση και λειτουργία της υποδομής.

Μεγάλο μέρος της υποδομής αφιερώθηκε στους συνταξιούχους, στους ηλικιωμένους, τους αρρώστους και τα παιδιά.

VI. Ο κοινωνικός τουρισμός στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Στις περισσότερες από αυτές ο κοινωνικός τουρισμός δεν αναπτύχθηκε για λόγους οικονομικούς, ενώ σε όσες υπήρξε (Αργεντινή, Βενεζουέλα, Κολομβία, Αλγερία) πήρε τη μορφή επιδότησης και δεν κατόρθωσε να έχει συνέχεια.

Εκτός των εθνικών διαφοροποιήσεων, υπάρχουν επίσης διεθνώς σημαντικές διαφορές στον τρόπο που οργανώθηκαν, χρηματοδοτήθηκαν και λειτούργησαν στο επίπεδο της προσφοράς και της ζήτησης τα προγράμματα αυτά.

Η κρατική παρέμβαση ασκείται κυρίως από τα Υπουργεία Εργασίας, Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Τουρισμού εφόσον από την αρχή αυτή η μορφή τουρισμού συνδέθηκε με το αίτημα για φθηνές διακοπές των εργαζομένων.

Η οργάνωση του κοινωνικού τουρισμού ξεκίνησε από το κράτος (νομοθεσία, οργανωτική δομή) και στη συνέχεια ανέλαβαν οι συνδικαλιστικές ενώσεις (πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες) την ανάπτυξη του, ενώ στη πορεία ασχολήθηκαν επίσης πολλές ενώσεις και σωματεία με αυτόνομη οργάνωση και εξειδικευμένο αντικείμενο (φυσιολατρικοί όμιλοι, αθλητικά σωματεία, τοπική αυτοδιοίκηση).

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η χρηματοδότηση προήλθε κυρίως από το κράτος με δύο τρόπους α) άμεση ή έμμεση χρηματοδότηση για την ανάπτυξη και υποδομή ειδικών κέντρων παραθερισμού κοινωνικού τουρισμού και β) νομοθεσία για τη δημιουργία Ειδικών Ταμείων Διακοπών κατά επιχείρηση ή σωματείο, τα οποία είχαν ως στόχο να διαθέτουν μέρος των εργατικών και εργοδοτικών εισφορών για διακοπές των εργαζομένων.

Η διαχείριση και διάθεση των κονδυλίων του κοινωνικού τουρισμού διαφοροποιήθηκε ανάλογα με τα πολιτικά συστήματα και την αυτόνομη ή μη παρουσία των συνδικαλιστικών σωματείων. Στις ανατολικές χώρες η διαχείριση ήταν μικτή : τα συνδικάτα παρείχαν αλλά το κράτος χρηματοδοτούσε και έλεγχε. Στις χώρες της Δ. Ευρώπης, με ανεπτυγμένο κοινωνικό τουρισμό, τη διαχείριση την είχαν σχεδόν αποκλειστικά τα συνδικαλιστικά σωματεία, ενώ το κράτος λειτουργούσε περισσότερο ουδέτερα.

1.3 Η ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ :

υποδομή, δραστηριότητες, εξειδικευμένες υπηρεσίες

Ο βασικός στόχος του κοινωνικού τουρισμού, δηλαδή φθηνές διακοπές για άτομα με χαμηλά εισοδήματα ή για ειδικές ομάδες (νέοι, ηλικιωμένοι, ασθενείς) στην πορεία συμπληρώθηκε και από δύο άλλους στόχους : 1) την επιδίωξη, αυτή η μορφή διακοπών, να προσφέρει πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες που θα αναζωογονούν τους συμμετέχοντες και 2) την προσπάθεια να υπάρχουν σχέσεις «κοινότητας» μέσα στις μονάδες αλλά και την ένταξη των μονάδων και των συμμετεχόντων, μέσω εκδηλώσεων στην κοινωνική ζωή της περιοχής.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Αυτοί ακριβώς οι φιλόδοξοι στόχοι, που δίνουν την εικόνα μιας ενεργητικής μορφής τουρισμού καθόρισαν και την πολυμορφία της υποδομής. Οι διαφορετικοί τύποι προσφοράς επεδίωξαν να οργανώσουν την τουριστική δραστηριότητα με βασική αρχή το σημαντικότερο κοινό χαρακτηριστικό τους : - ηλικία, - χόμπι, - οικογένεια, - ασθένεια. Στη συνέχεια θα περιγράψουν οι τύποι προσφοράς με τη μεγαλύτερη ζήτηση :

- Κέντρα παραθερισμού που καλύπτουν την ανάγκη για φθηνές διακοπές της οικογένειας.

Υπάρχει συνήθως μια κοινόχρηστη υποδομή (κουζίνα, εστιατόριο, εγκαταστάσεις υγιεινής και επιπλέον εγκαταστάσεις που καλύπτουν τις ειδικές ανάγκες των παιδιών (παιδικές χαρές, κήποι, αθλητικά γήπεδα). Οι χώροι διαμονής είναι διαφόρων ειδών (ξενοδοχεία, camping ή αυτόνομα μικρά διαμερίσματα). Προσφέρεται εκτός από διακοπές και μορφές οργανωμένης ψυχαγωγίας, επιμόρφωση σε ειδικά θέματα που μπορούν να συνδέονται είτε με τον τόπο διακοπών είτε με ειδικά ενδιαφέροντα των τουριστών.

- Ειδικά κέντρα παραθερισμού νεολαίας με μορφή προσαρμοσμένη στις ανάγκες και ηλικίες των νέων που δέχονται.

Την οργάνωση και λειτουργία τους ελέγχουν σωματεία νέων - συχνά σε εθνική κλίμακα - και πολλές φορές καλύπτουν επίσης ανταλλαγές με νέους από άλλες χώρες. Οι εκδρομές αυτές συχνά συνοδεύονται από επιμορφωτικά σεμινάρια και εκδρομές γνωριμίας με τον τόπο υποδοχής.

- Χωρία διακοπών οικογενειακού χαρακτήρα.

Είναι πολύ δημοφιλής στη Γαλλία και στο Βέλγιο και προσφέρουν πολλές κοινές δραστηριότητες ψυχαγωγικές, πολιτιστικές αλλά επιτρέπουν παράλληλα την αυτονομία εφόσον η οικογένεια κατοικεί σε μικρό οικισμό (bungalow) με κουζίνα και μπάνιο. Κατ' αυτόν τον τρόπο καλύπτονται οι ανάγκες των παιδιών ή κάποιες κοινές δραστηριότητες, αλλά είναι δυνατή και η απομόνωση της οικογένειας.

- Μορφές αγροτουρισμού που συνδέονται με προγράμματα κοινωνικού τουρισμού και έχουν σημαντικές διαφορές όσον αφορά τον τόπο της προσφοράς.

Συνήθως οι οικογένειες διαμένουν στο σπίτι του αγρότη ή νοικιάζουν σπίτι μέσα στο αγρόκτημα και κατά περίπτωση υπάρχει κάποια μορφή χώρου εστίασης ή οι τουρίστες τρώνε μαζί με τους ιδιοκτήτες. Η ιδιαιτερότητα στην περίπτωση αυτή έγκειται στο ότι οι διακοπές συνδυάζονται με τη γνωριμία της υπαίθρου και του τρόπου ζωής των αγροτών. Υπάρχει δηλαδή ένας συνδυασμός διακοπών, χαμηλού κόστους με μορφές φυσιολατρικού τουρισμού, οικοτουρισμού και συχνά αθλητικών δραστηριοτήτων.

- Τουρισμός στην ύπαιθρο σε camping και αυτοκινούμενα οχήματα σε περιοχές που ανήκουν στα ίδια τα σωματεία ή τις οργανώσεις ή σε τοπικούς συλλόγους και αγρότες.

Τα προγράμματα αυτά έχουν τα πλεονεκτήματα του αγροτουρισμού και οι τιμές τους είναι πιο χαμηλές.

- Προγράμματα κοινωνικού τουρισμού για άτομα τρίτης ηλικίας και ασθενείς.

Στην περίπτωση των ηλικιωμένων προτιμώνται τα ξενοδοχεία σε περιόδους εκτός αιχμής και σε περιοχές με υποδομή σε επικοινωνίες, μεταφορές και περίθαλψη κα με ύπαρξη πολιτισμικών ενδιαφερόντων.

Για τους ασθενείς υπάρχουν προγράμματα ιαματικού τουρισμού σε περιοχές με παράδοση στα ιαματικά λουτρά ή και διαμονή σε σανατόρια σε ορεινά θέρετρα. Πολλά από τα προγράμματα χρηματοδοτούνται από την κοινωνική ασφάλιση.

- Κοινωνικός τουρισμός σε ξενοδοχεία και πανσιόν διακοπών.

Η βασική προσφορά συνίσταται στις χαμηλότερες τιμές, ενώ συνήθως τα προγράμματα αυτά γίνονται εκτός τουριστικής περιόδου αιχμής ώστε να ενισχύονται οι τοπικοί ξενοδόχοι. Δεν υπάρχουν παράλληλες δραστηριότητες, ούτε κάποια ιδιαίτερη διαφορά από τον κλασικό μαζικό τουρισμό. Ενδείκνυται σε περιοχές με οργάνωση και υποδομή στον τουρισμό στις οποίες εμφανίζονται προβλήματα πληρότητας.

Τέλος, έχουν γίνει βέβαια και ενδιαφέρουσες προσπάθειες για προγράμματα κοινωνικού τουρισμού στο εξωτερικό ή για ανταλλαγές τουριστών μέσω συνδικαλιστικών σωματείων. Αυτή η διεθνοποίηση του κοινωνικού τουρισμού δεν έχει πάρει έκταση αλλά είναι σίγουρα ενδιαφέρουσα από εμπορική πλευρά για τη χώρα υποδοχής (π.χ. υποδομή ξενοδοχείων για αλλοδαπό κοινωνικό τουρισμό στην Ελλάδα).

Μια ανάλυση της μέχρι σήμερα εικόνας της προσφοράς και ζήτησης μας οδηγεί στις εξής επισημάνσεις:

1. Η προσφορά στηρίχθηκε στην υποδομή τουρισμού διακοπών για την εκτός αιχμής περίοδο, αλλά αυτό στην πράξη καταστρατηγήθηκε και στην οργάνωση και λειτουργία των προγραμμάτων κυρίως από τον Ε.Ο.Τ. και του Υφυπουργείου Νέας Γενιάς.
2. Δεν δημιουργήθηκε εξειδικευμένη υποδομή προσφοράς, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα, αν και υπήρξε μια συμφωνία με την Γαλλία, η οποία δεν κατέληξε σε υλοποίηση του προταθέντος προγράμματος.
3. Η χρηματοδότηση των περισσότερων τέτοιων προγραμμάτων από τις Δημόσιες Επενδύσεις τα καθιστά ευάλωτα στην οικονομική αγορά.
4. Υπήρξαν λειτουργικές αδυναμίες στην οργάνωση των ξενοδοχείων και εκατέρωθεν παράπονα κοινωνικοί τουρίστες – ξενοδόχοι για τις παρεχόμενες υπηρεσίες ή την «ποιότητα» των πελατών. Παρόλα αυτά τα ξενοδοχεία που ζητούσαν συμμετοχή στα προγράμματα ήταν κάθε χρόνο και περισσότερα, γεγονός που δείχνει ότι η ζήτηση ήταν σημαντική και διαρκώς αυξανόμενη, αλλά τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν όπως για παράδειγμα το εισόδημα δεν μπορούν να θεωρηθούν αντικειμενικά. Παράλληλα η συνεχής διεύρυνση των ομάδων των δικαιούχων θα οδηγήσει σε αδυναμία ανταπόκρισης της προσφοράς στη ζήτηση.
5. Το μεγαλύτερο μέρος των ταξιδιών πραγματοποιήθηκε στην περίοδο αιχμής, γεγονός που αναιρούσε το βασικό στόχο ήταν η άμβλυνση της εποχικότητας. Από την άλλη μεριά, η ζήτηση θα συνεχίσει να αυξάνεται για διαφορετικούς λόγους:

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1. Κοινωνικοί: είναι πολύ μεγάλος ο αριθμός των ατόμων τρίτης ηλικίας που δεν έχουν κάνει τουρισμό ή των ατόμων με ειδικές ανάγκες που δεν έχουν οικονομικά μέσα να ταξιδέψουν.
2. Οικονομικοί: είναι σημαντικά τα ποσοστά των χαμηλόμισθών, ιδιαίτερα της τρίτης ηλικίας όπως οι συνταξιούχοι, ενώ και οι νέοι αργούν να αποκτήσουν προσωπικά εισοδήματα.
3. Τουριστική Δαπάνη: Η Ελλάδα εμφανίζει ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά τουριστικών αναχωρήσεων για ταξίδια στο εξωτερικό. Από αυτόν το σημαντικό οικονομικό δείκτη του τουρισμού προκύπτει ότι τα ταξίδια αυτού του τύπου κοινωνικού τουρισμού, εσωτερικού τουρισμού, θα προτιμώνται για οικονομικούς λόγους.
4. Διεθνείς τάσεις: η συνεχής ανάπτυξη αυτής της μορφής τουρισμού και η αποδοχή της από χώρες όπου δεν υπήρχε παράδοση (Ιαπωνία, Η.Π.Α.) σε συνδυασμό ότι ενισχύεται συστηματικά από διεθνείς και υπερεθνικούς οργανισμούς, δείχνουν ότι θα υπάρχει σημαντική αύξηση της ζήτησης αυτής της μορφής τουρισμού στην τρέχουσα δεκαετία.

1.4 ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (B.I.T.S.)

(Bureau International du Tourisme Social)

Πιο γνωστό με τα αρχικά του B.Í.T.S. ορίζει το καταστατικό του τον θεσμό του κοινωνικού τουρισμού σαν « ένα σύνολο σχέσεων και διεργασιών που προκύπτουν από τη συμμετοχή στον τουρισμό των κοινωνικών στρωμάτων με χαμηλό εισόδημα, με βάση μια συμμετοχή που είναι εφικτή στ πλαίσια ενός προγράμματος μέτρων σαφώς καθορισμένων » .

Πρόκειται δηλαδή για ένα θεσμό συνέχεια της προσπάθειας που είχε αναλάβει από το 1920 το Διεθνές Γραφείο Εργασίας (πιο γνωστό με τα αρχικά I.L.O.) Που Κατέληξε αρχικά στο διεθνές συνέδριο «πάνω στον ελεύθερο χρόνο των εργαζομένων» και στην συνέχεια το 1936, στην υπογραφή από 14 χώρες της νομοθέτησης των πληρωμένων διακοπών.

Τα κινήματα κοινωνικού τουρισμού στη συνέχεια πολλαπλασιάστηκαν τόσο σε εθνικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο. Παρόλα αυτά όμως είχαν περιορισμένη απήχηση, αν και είχαν διενεργήσει τρία μεγάλα διεθνή συνέδρια, το 1956 στη Βέρνη, το 1959 στη Βιέννη και το 1962 στο Μιλάνο, κυρίως διότι δεν είχε υπάρξει κάποια κοινωνική αποδοχή ως προς τα άτομα που θα έπρεπε να ευεργετηθούν από τη συμμετοχή στον θεσμό.

Αυτός υπήρξε και ο λόγος για τον οποίο το B.I.T.S. ιδρύθηκε στις 7 Ιουνίου 1963 στις Βρυξέλλες, κάτω από τη δυναμική υποστήριξη του βέλγου κομισάριου Τουρισμού, του, Anthur Haulot , και σημερινού Γενικού Γραμματέα του.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το Διεθνές Γραφείο Κοινωνικού Τουρισμού γνώρισε μια πραγματικά μεγάλη επιτυχία σαν διεθνής τουριστικός θεσμός και το 1980 είχε για μέλη του πάνω από 90 ενώσεις μη κυβερνητικού χαρακτήρα, και πάνω από 80 μέλη συνδεδεμένα με το B.I.T.S. από 25 χώρες, κυρίως ευρωπαϊκές, αλλά και λατινοαμερικανικές και αφρικανικές.

Μια από τις πλέον σημαντικές εξελίξεις του B.I.T.S. υπήρξε η Χάρτα που υπογράφηκε στη Βιέννη της Αυστρίας στις 18 Οκτωβρίου 1972, που σήμερα ακόμη θεωρείται το βασικότερο ντοκουμέντο στήριξης των αρχών του κοινωνικού τουρισμού και η οποία στο ακροτελεύτιο άρθρο της Νο 13 αναφέρει: « Στην εξυπηρέτηση όλων αυτών των σκοπών και στόχων της Χάρτας του Κοινωνικού Τουρισμού το B.I.T.S. προτίθεται να αφιερώσει όλες του τις δυνάμεις και προσπάθειες ».

Στη συνέχεια στο πλαίσιο της ιδιαίτερα σημαντικής όσο και ιστορικής για τον παγκόσμιο τουρισμό « Διακήρυξη της Μανίλας » των Φιλιππίνων – που έγινε από 27/9 έως 10/10/1980 – καθορίστηκε ένα ακόμη ευρύτερο πλαίσιο άσκησης της διεργασίας του Κοινωνικού Τουρισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

2.1 Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗ, ΠΡΟΒΟΛΗ)

Στην Ελλάδα, ο κοινωνικός τουρισμός, αν και πολλά είχαν γραφεί υπό μορφή αρθρογραφία, δεν ήταν καθόλου γνωστός σε όλο το εξαιρετικά μεγάλο χρονικό διάστημα που το Β.Ι.Τ.Σ. δημιουργούσε τις προϋποθέσεις ανάπτυξης του κυρίως τη επέκτασης του.

Ο Κοινωνικός Τουρισμός εισάγεται σαν θεσμός για πρώτη φορά στην Ελλάδα το 1982, όταν αρχίζουν τα πρώτα προγράμματα (πειραματικά) κοινωνικού τουρισμού από τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού, την Εργατική Εστία και τη Γενική Γραμματεία της Νέας Γενιάς, τα οποία γνώρισαν μεγάλη ανάπτυξη για να φθάσουν στο απόγειο τους το 1984-1985, όπου πάνω από 200.000 συνολικά άτομα έκαναν χρήση του δικαιώματος αυτού. Πρέπει βέβαια να επισημάνουμε ότι μεγάλο μέρος των δελτίων (40%-50%) σε ετησία βάση δεν χρησιμοποιήθηκαν για διάφορους λόγους.

Στόχος των προγραμμάτων αυτών ήταν να δοθεί η δυνατότητα σε νέους, ηλικιωμένους, πολύτεκνους, αγρότες και άτομα με ειδικές ανάγκες να κάνουν φθηνές διακοπές και να γνωρίσουν την Ελλάδα.

Το κόστος των προγραμμάτων κάλυπτε ο Ε.Ο.Τ. και η Εργατική Εστία, ενώ στα εξειδικευμένα προγράμματα που αναπτύχθηκαν τη δαπάνη κάλυπταν από κοινού ο Ε.Ο.Τ. και οι διάφοροι φορείς που συμμετείχαν.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Δικαίωμα συμμετοχή είχαν οι δικαιούχοι των παροχών της εργατικής εστίας με κάποιο όριο αποδοχών και φυσικά το δικαίωμα αυτό επεκτάθηκε και σε άλλες ομάδες ατόμων όπως συνταξιούχοι, αγρότες, ανάπηροι με βάση ένα όριο εισοδημάτων. Παράλληλα η Εργατική Εστία όρισε ορισμένες κατηγορίες δικαιούχων όπως πολύτεκνοι καθώς και γονείς παιδιών με ειδικές ανάγκες οι οποίες μπορούσαν να επιδοτηθούν.

Η διάρκεια των διακοπών του Κοινωνικού Τουρισμού καθορίστηκε σε επτά ημέρες, με αντίστοιχες διανυκτερεύσεις και οι χρήστες του δικαιώματος απολάμβαναν, έναντι μιας προσιτής τιμής (που αυξάνεται κάθε χρόνο ανάλογα με το είδος του επιλεγόμενου καταλύματος), διαμονή και ημιδιατροφή, καθώς και σημαντικών εκπτώσεων στα ανάλογα γεύματα του ξενοδοχείου, στα μέσα μαζικής μεταφοράς, σε αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία. (Ισχυε μέχρι τη στιγμή που το Υπουργείο Πολιτισμού ανακοίνωσε την κατάργηση καταβολής αντιτίμου εισόδου σε αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία για τους Έλληνες, στο πλαίσιο της προσπάθειας γνωριμίας των δεδομένων της πολιτιστικής μιας κληρονομιάς).

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχουν και τα εξειδικευμένα προγράμματα. Σε συνεργασία με το Ι.Κ.Α. πραγματοποιήθηκε ένα σημαντικό πρόγραμμα θεραπευτικού κοινωνικού τουρισμού με δικαιούχους άτομα χαμηλών εισοδημάτων που είχαν ανάγκη λουτροθεραπείας, ενώ σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού καταρτίστηκαν προγράμματα κοινωνικού τουρισμού για απόδημους από ανατολικές χώρες καθώς και παιδιά με ειδικές ανάγκες από τη Σουηδία. Επίσης πραγματοποιήθηκαν πολλά προγράμματα για άτομα με ειδικές ανάγκες σε συνεργασία με τους υπεύθυνους κοινωνικούς φορείς.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στα προγράμματα κοινωνικού τουρισμού στην Ελλάδα συμμετείχαν κάθε μορφής καταλύματα (λ.χ. ξενοδοχεία, ξενώνες, κάμπινγκ, παραδοσιακοί οικισμοί, αγροτουριστικοί συνεταιρισμοί, κρουαζιερόπλοια κ.λ.π.), καθώς επίσης πολλοί από τους οργανισμούς του ελληνικού δημοσίου, όπως για παράδειγμα η Ολυμπιακή Αεροπορία, ο Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδας, η αλυσίδα Ξενοδοχείων «Ξενία» του Ε.Ο.Τ. και «ΞΕΝΙΑ Α.Ε.» (Επισημαίνεται ότι η εν γένει συμμετοχή των φορέων του ελληνικού δημοσίου στα προγράμματα Κοινωνικού Τουρισμού δεν αφορούσε, σε αρχικά τουλάχιστον στάδια, τους μήνες τουριστικής «αιχμής», για ευνόητους λόγους).

Παράλληλα, όλα τα χρόνια-εκτός από το 1986-1988-σημαντική υπήρξε η ανταπόκριση των τουριστικών καταλυμάτων και των μέσων μαζικής μεταφοράς που ανήκαν στην ιδιωτική πρωτοβουλία (π.χ. ξενοδόχοι, ιδιοκτήτες κάμπινγκ, ναυτιλιακές εταιρείες κλπ.), κυρίως χάρη στις προσπάθειες των ιθυνόντων και του προσωπικού της Διεύθυνσης Εσωτερικού και Κοινωνικού Τουρισμού του Ε.Ο.Τ..

Τα προγράμματα κοινωνικού τουρισμού προβλήθηκαν με αφίσες, διαφημιστικά φυλλάδια και τηλεοπτικά σπότεν ένα ειδικό υλικό μοιράζεται από Νομαρχίες, Γραφεία Νέα Γενιάς. Παράλληλα, έγιναν πολλές εκπομπές σε ραδιόφωνο και τηλεόραση καθώς και καταχωρήσεις στο ημερήσιο και περιοδικό τύπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Στα πλαίσια του κοινωνικού του έργου, ο Οργανισμός Εργατικής Εστίας εφαρμόζει το θεσμό του Κοινωνικού Τουρισμού. Σκοπός του Θεσμού αυτού-όπως ήδη προαναφέρθηκε-είναι να δώσει τη δυνατότητα στους εργαζομένους, συνταξιούχους και στα προστατευόμενα μέλη τους να πραγματοποιήσουν ευχάριστες διακοπές σε ξενοδοχεία, κάμπινγκ, ενοικιαζόμενα δωμάτια και λοιπά τουριστικά καταλύματα της χώρας μας με μικρή συμμετοχή.

3.1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΕΤΟΥΣ 2000)

ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ-ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ

Ο Οργανισμός Εργατικής Εστίας επιδοτεί τον κάθε δικαιούχο με 1800-4200 δρχ. την ημέρα.

Το πρόγραμμα προβλέπει 8ήμερες διακοπές (7 διανυκτερεύσεις) με παροχή πρωινού, ενός γεύματος-όπου προβλέπεται-σε ξενοδοχεία, κάμπινγκ, παραδοσιακούς οικισμούς και λοιπά τουριστικά καταλύματα που συμμετέχουν σ' αυτό ειδικές εκπτώσεις στο βραδινό φαγητό και μειωμένο εισιτήριο στα μέσα μεταφοράς.

3.2 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ

ΝΑ ΚΑΤΑΒΑΛΛΕΙ Ο ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ

Για το πρόγραμμα του Κοινωνικού τουρισμού 2000 από τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού, δικαιούχοι είναι όσοι δεν έκαναν χρήση του προγράμματος του περασμένου χρόνου (Ιούνιος 1998-Μαίος 1999), όσοι πληρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις και έχουν για κάθε ομάδα τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

1. Είναι εργαζόμενοι και συνταξιούχοι Δημοσίου Τομέα και ΝΠΔΔ (Μόνιμοι Υπάλληλοι).

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αστυνομικές ταυτότητες όλων των προστατευομένων μελών του δικαιούχου.
- Βιβλιάρια ασθενείας όλων των προστατευομένων μελών.
- Φωτοτυπία εκκαθαριστικού σημειώματος εφορίας έτους 1997.
- Για τους υπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ. που έχουν ασφάλεια Ι.Κ.Α., απαιτείται επιπλέον εκκαθαριστικό σημείωμα μισθοδοσίας.

2. Είναι εργαζόμενοι και Συνταξιούχοι ευρύτερου Δημοσίου τομέα για τους οποίους απαιτείται σφραγίδα της Εργατικής Εστίας επί του βιβλιαρίου ασθενείας ότι δεν είναι δικαιούχοι του προγράμματος της.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αστυνομικές ταυτότητες όλων των προστατευομένων μελών του δικαιούχου και
- Φωτοτυπία εκκαθαριστικού σημειώματος εφορίας έτους 1997.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

3. Είναι ασφαλισμένοι στο Ν.Α.Τ. (εργαζόμενοι και συνταξιούχοι)

4. Είναι συνταξιούχοι λοιπών ταμείων Τ.Σ.Α., Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε., ΤΑΜΕΙΟ ΕΜΠΟΡΩΝ, Ο.Γ.Α. για τους οποίους απαιτείται σφραγίδα Εργατικής Εστίας ότι δεν είναι δικαιούχοι του προγράμματος της.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αστυνομικές ταυτότητες όλων των προστατευομένων μελών του δικαιούχου και
- Φωτοτυπία εκκαθαριστικού σημειώματος εφορίας έτους 1997.

5. Είναι ασφαλιζόμενοι στο Ι.Κ.Α. εφόσον δεν δικαιούνται από την Εργατική Εστία.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αστυνομικές ταυτότητες όλων των προστατευομένων μελών του δικαιούχου.
- Φωτοτυπία εκκαθαριστικού σημειώματος εφορίας έτους 1997 και
- Βεβαίωση από το Ι.Κ.Α. ότι ο δικαιούχος αυτασφαλίζεται.

6. Είναι ανάπηροι, με δικαίωμα ενός συνοδού με την ένδειξη στο δελτίο-Συνοδός Αναπήρου-ανεξάρτητου ασφαλιστικού τομέα (εφόσον δεν κάνουν χρήση του προγράμματος Κοινωνικού Τουρισμού της Εργατικής Εστίας).

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Βιβλιάριο Υπουργείου Υγείας-Πρόνοιας ή φωτοτυπία του αρμοδίου Υπουργείου περί αναπηρίας.
- Βιβλιάριο ασθένειας και αστυνομικής ταυτότητας του συνοδού.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

7. Είναι άνεργοι.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Φωτοτυπία κάρτας ανεργίας Ο.Α.Ε.Δ. και
- Αστυνομική ταυτότητα.

8. Είναι Ομογενείς (εφόσον δεν δικαιούνται από την Εργατική Εστία απαιτείται σφραγίδα Εργατικής Εστίας επί του βιβλιαρίου ασθενείας ότι δεν είναι δικαιούχοι του προγράμματος της).

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Διαβατήριο και βιβλιάριο ασθενείας όλων των προστατευομένων μελών του δικαιούχου και
- Φωτοτυπία εκκαθαριστικού σημειώματος εφορίας έτους 1997.

9. Είναι Ανάπηροι πολέμου ανεξάρτητου ασφαλιστικού ταμείου (εφόσον δεν κάνουν χρήση προγράμματος Κοινωνικού τουρισμού Εργατικής Εστίας).

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Ταυτότητα που χορηγείται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας.
- Φωτοτυπία αποκόμματος σύνταξης Γενικού Λογιστηρίου και
- Βιβλιάρια ασθενείας όλων των προστατευομένων μελών του δικαιούχου.

10. Είναι Αγωνιστές Εθνικής Αντίστασης ανεξάρτητου ασφαλιστικού ταμείου (εφόσον δεν κάνουν χρήση προγράμματος Κοινωνικού Τουρισμού Εργατικής Εστίας).

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Φωτοτυπία πιστοποιητικού Αγωνιστή Εθνικής Αντίστασης.
- Αστυνομικές ταυτότητες και Βιβλιάρια ασθευείας όλων των προστατευομένων μελών του δικαιούχου.

11.Είναι Πολύτεκνοι, εφόσον δεν δικαιούνται από την Εργατική Εστία (απαιτείται σφραγίδα εργατικής Εστίας επί του βιβλιαρίου ασθευείας ότι δεν είναι δικαιούχοι του προγράμματος της).

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αστυνομικές ταυτότητες και Βιβλιάρια ασθευείας όλων των προστατευομένων μελών του δικαιούχου.
- Φωτοτυπία ταυτότητας πολύτεκνου.

Δεν δικαιούνται πρόγραμμα Κοινωνικού Τουρισμού από τον Ε.Ο.Τ. οι εργαζόμενοι και οι συνταξιούχοι Κ.Τ.Ε.Λ., Η.Σ.Α.Π., Ο.Α.Σ.Α, Ε.Υ.Δ.Α.Π., οι οποίοι δικαιούνται από την Εργατική Εστία, καθώς δεν δικαιούνται οι συνταξιούχοι Ι.Κ.Α., Ο.Τ.Ε., Δ.Ε.Η., Ε.Υ.Δ.Α.Π, και ΤΡΑΠΕΖΩΝ.

3.3. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ							
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Η ΕΣΩΤ. ΚΟΙΝΩΝ. ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ							
ΤΜΗΜΑ: Η12							
<u>ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΙΟΥΝΙΟΣ 1998-ΜΑΙΟΣ 1999</u>							
<u>ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ</u>							
<u>(ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ</u>							
ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΦΟΡΙΑΣ 1997							
ΓΙΑ ΤΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΕΤΟΥΣ 1996							
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΑ ΜΕΛΗ (ΠΑΙΔΙΑ)	ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΟ ΑΤΟΜΟ	ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΟΙ ΕΝΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΣ	ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΟΙ ΔΥΟ ΜΙΣΘΩΤΟΙ	ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΟΣ	ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ ΜΕ ΣΥΖΥΓΟ, ΕΝΑ ΜΙΣΘΩΤΟΣ	ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ ΜΕ ΣΥΖΥΓΟ ΔΥΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ	
ΚΑΝΕΝΑ	3.300.000	4.400.000	5.300.000	2.800.000	3.300.000	3.900.000	
ΕΝΑ	3.800.000	4.800.000	5.800.000	3.300.000	3.800.000	4.400.000	
ΔΥΟ	4.400.000	5.300.000	6.300.000	3.800.000	4.400.000	4.900.000	
ΤΡΙΑ	4.900.000	5.800.000	6.900.000	4.400.000	4.900.000	5.500.000	
ΣΗΜΕΙΩΣΗ							
ΓΙΑ ΤΑ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΑ ΜΕΛΗ (ΕΚΤΟΣ ΤΕΚΝΩΝ)							
ΤΟ ΑΡΧΙΚΟ ΠΟΣΟ ΘΑ ΠΡΟΣΑΥΞΑΝΕΤΑΙ ΚΑΤΑ 300.000 ΔΡΧ.							

3.4 ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙ Ο ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

3.4.1 Κρατήσεις

Στο πρόγραμμα του κοινωνικού τουρισμού συμμετέχουν τουριστικά καταλύματα των οποίων τόσο ο αριθμός και η κατηγορία όσο και η μορφή ποικίλλει, έτσι ώστε να ικανοποιείται κάθε προτίμηση και απαίτηση. Από τον ειδικό πίνακα πρέπει ο ίδιος να επιλέξει το κατάλυμα που επιθυμεί, αφού συνεννοηθεί έγκαιρα με τον υπεύθυνο αυτού για κράτηση δωματίου μονόκλινου δίκλινου ή τρίκλινου αλλά σε καμία περίπτωση τετράκλινου.

Δεν επιτρέπεται η διάθεση δωματίων χωρίς ατομικό λουτρό και γενικώς προβληματικών (π.χ. υπογείων, χωρίς επαρκή φωτισμό ή αερισμό κ.λ.π.).

Όταν μεμονωμένο άτομο μένει σε δίκλινο δωμάτιο ξενοδοχείου Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξης καθώς και σε δωμάτιο ενοικιαζομένων επιπλωμένων δωματίων-διαμερισμάτων Α΄ και Β΄ τάξης κατόπιν συνεννόησης με τον υπεύθυνο του τουριστικού καταλύματος σε περίπτωση που τα μονόκλινα είναι κατελημμένα ή δεν υπάρχουν, βαρύνεται επιπλέον με το 80% της συμμετοχής του.

Σε περίπτωση που σε δίκλινο δωμάτιο μένει με τη θέληση του και τη σύμφωνη γνώμη του ιδιοκτήτη της επιχείρησης και τρίτο άτομο χωρίς την προσθήκη κλίνης, προστατευόμενο μέλος δικαιούχου, εφοδιασμένο με Δελτίο Κοινωνικού Τουρισμού, το προστατευόμενο μέλος δεν επιβαρύνεται με καμία συμμετοχή και ο υπεύθυνος υποχρεούται να παρέχει ημιδιατροφή και όλες τις άλλες παροχές που προβλέπονται. Εφόσον όμως προστεθεί κλίνη, το προστατευόμενο πληρώνει κανονικά τη συμμετοχή του.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Παιδιά κάτω των πέντε ετών δεν παίρνουν Δελτίο Κοινωνικού Τουρισμού και εφόσον μένουν στο ίδιο δωμάτιο με τους γονείς τους, χωρίς να προστίθεται επιπλέον κλίνη γι' αυτά, θα καταβάλλεται το ποσό της ημερήσιας συμμετοχής για ημιδιατροφή ή πρωινό (όπου προβλέπεται).

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις οι δικαιούχοι που μένουν σε τρίκλινα δωμάτια πληρώνουν κανονικά τη συμμετοχή τους.

Η κράτηση γίνεται βάση του ονοματεπωνύμου και του αριθμού Δελτίου του Δικαιούχου.

Η προκαταβολή που θα στέλνουν (με ταχυδρομική ή τραπεζική επιταγή) οι κοινωνικοί τουρίστες για την κράτηση του δωματίου είναι 8.000 δρχ. κατ' άτομο, εφόσον προσφέρεται ημιδιατροφή, στις υπόλοιπες περιπτώσεις η προκαταβολή είναι 6.000 δρχ. κατ' άτομο. Το ποσό αυτό θα συμψηφίζεται ή θα επιστρέφεται από τον επιχειρηματία στον Κοινωνικό Τουρίστα με την άφιξη του στο κατάλυμα στην περίπτωση που η συμμετοχή είναι μικρότερη ή δεν προβλέπεται.

Σε περίπτωση που ο κάτοχος δελτίου κοινωνικού τουρισμού μεταβάλλει γνώμη με την άφιξή του στο κατάλυμα και δηλώσει ότι δεν επιθυμεί να παραμείνει, η προκαταβολή, όταν πρόκειται για μεμονωμένο άτομο, παρακρατείται από τον επιχειρηματία ολόκληρη, ενώ όταν πρόκειται για οικογένεια παρακρατείται στο ήμισυ. Τα δελτία κοινωνικού τουρισμού όμως που κατέχει δεν τα παραδίδει στον επιχειρηματία.

Όλα τα καταλύματα υποχρεούνται να διαθέτουν τουλάχιστον το 30% των κλινών τους σε Κοινωνικούς Τουρίστες, βάσει της σύμβασης που έχουν υπογράψει με το Οργανισμό, κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού και των εορτών, υπό την προϋπόθεση ότι η κράτηση θέσεων σε αυτούς θα πραγματοποιείται ένα (1) μήνα πριν την καθορισμένη ημερομηνία άφιξης τους.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ακύρωση κράτησης που πραγματοποιείται 21 ημέρες πριν από την καθορισμένη ημερομηνία άφιξης, υποχρεώνει τον ξενοδόχο σε επιστροφή της προκαταβολής. Η ακύρωση πρέπει να γίνεται εγγράφως(τηλεγράφημα, fax) για λόγους κατοχύρωσης και δέσμευσης.

Σε περίπτωση που ο κοινωνικός τουρίστας πραγματοποιήσει παραμονή μιας ή δύο διανυκτερεύσεων και διαφωνήσει ως προς την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών και θελήσει να αναχωρήσει, ο μεν ιδιοκτήτης του καταλύματος υποχρεούται να του επιστρέψει του Δελτίο κοινωνικού τουρισμού και να παρακρατήσει το ποσό της προκαταβολής, ο δε κοινωνικός τουρίστας θα καταβάλει επιπλέον το ποσό που αναλογεί στην επιδότηση Οργανισμού Εργατικής Εστίας και συμμετοχής του για ισάριθμες ημέρες παραμονής.

Δεν επιτρέπεται η χρήση των δελτίων κοινωνικού τουρισμού σε τουριστικές μονάδες που βρίσκονται στον τόπο κατοικίας του δικαιούχου(πόλη, κωμόπολη).

Δεν επιτρέπεται ο Κοινωνικός Τουρίστας να φέρνει και να χρησιμοποιεί μέσα στο δωμάτιο ηλεκτρικές συσκευές κ.λ.π. για την παρασκευή φαγητού.

Απαγορεύεται στους συμβεβλημένους με τον Οργανισμό Εργατικής Εστίας επιχειρηματίες των τουριστικών μονάδων να δέχονται δικαιούχους του προγράμματος κοινωνικού τουρισμού του Οργανισμού μέσω Γραφείων Τουρισμού ή οιονδήποτε τρίτον με νόμιμο κάτοχο του συγκεκριμένου Δελτίου κοινωνικού Τουρισμού.

3.4.2 Διαμονή

Για κάθε διανυκτέρευση, πρωινό και ένα γεύμα , ο δικαιούχος πληρώνει μόνο το ποσό που έχει συμφωνηθεί ανάμεσα στον Οργανισμό Εργατικής Εστίας και στα τουριστικά καταλύματα που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Για το χρονικό διάστημα από 01/06/1999-31/12/1999 η παραμονή είναι υποχρεωτικά οκταήμερη (7 διανυκτερεύσεις) και σε περίπτωση αναχώρησης, πριν τη συμπλήρωση των 7 διανυκτερεύσεων, ο δικαιούχος καταβάλλει ολόκληρη τη συμμετοχή του, ενώ στο Δελτίο του θα συμπληρώνονται οι πραγματικές ημέρες και ημερομηνίες παραμονής.

Για τα χρονικά διαστήματα από 01/01/1999-31/05/99 και από 01/10/99-31/12/99 οι κοινωνικοί τουρίστες έχουν επτά διανυκτερεύσεων με αντίστοιχη και ισόποση συμμετοχή.

3.4.3 Φαγητό-Εκπτώσεις

Ο δικαιούχος κατά την παραμονή του στην τουριστική μονάδα επιλογής του δικαιούται, εκτός από τη διανυκτέρευση πρωινό και ένα γεύμα, το οποίο θα παίρνει στο εστιατόριο που θα λειτουργεί εντός του χώρου της επιχείρησης. Η μονάδα εφόσον παρέχει ημιδιατροφή υποχρεούται να παρέχει μεσημβρινό φαγητό σε κάθε κοινωνικό τουρίστα, που φθάνει στη μονάδα την πρώτη ημέρα παραμονής του μέχρι και στις 2:30' μμ. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος δεν μπορέσει να φθάσει μέχρι την ώρα αυτή στη μονάδα την πρώτη ημέρα παραμονής του μέχρι την ώρα αυτή στη μονάδα, εφόσον λειτουργεί το εστιατόριο, υποχρεούται να χορηγήσει βραδινό χωρίς επιβάρυνση. Η σύνθεση του πρωινού και του γεύματος έχει ως εξής:

ΠΡΩΙΝΟ:

- Τσάι ή καφές ή σοκολάτα με γάλα σε επαρκή ποσότητα, κατά την επιθυμία του πελάτη.
- Μαρμελάδα σε επαρκή ποσότητα ή μέλι 40 γρ. Στα ξενοδοχεία Α' κατηγορίας προσφέρονται υποχρεωτικά και τα δύο.
- Φρέσκο βούτυρο 20 γρ.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Άρτος ή φρυγανιά ή αρτοσκευάσματα.
- Ζάχαρη σε επαρκή ποσότητα
- Κέικ 50 γρ. ή κρουασάν.
- Φρούτο ή χυμός φρούτου ή κομπόστα κατ' επιθυμία του πελάτη.

ΓΕΥΜΑ Ή ΔΕΙΠΝΟ

- Κουβέρ, ψωμί με βούτυρο.
- Ζυμαρικά ή πλάφι με κιμά με βούτυρο και παρμεζάνα ή τυρόπιτα ή βολοβάν ή γεμιστά ή παστίτσιο ή μουσακά ή ορεκτικά. Αυτά μπορούν να αντικατασταθούν τρεις φορές την εβδομάδα με σούπα.
- Κρέας ή ψάρι ή πουλερικά γαρνιρισμένα (εντράδα ή σχάρας)
- Σαλάτα εποχής
- Φρούτο ή γλυκό ή παγωτό

Εάν η μονάδα διαθέτει εστιατόριο που λειτουργεί μεσημέρι και βράδυ ο κάτοχος του Δελτίου κοινωνικού τουρισμού έχει δικαίωμα επιλογής φαγητού (μεσημέρι ή βράδυ) υπό την απαραίτητη όμως προϋπόθεση ότι περί αυτής του της επιθυμίας θα ενημερώσει την επιχείρηση κατά τη λήψη του πρωινού της ίδιας ημέρας.

Σύμφωνα με τη σύμβαση που υπογράφηκε μεταξύ Εργατικής Εστίας και εκπροσώπων τουριστικών μονάδων παρέχονται οι εξής εκπτώσεις:

σε όλους τους κατόχους Δελτίων Κοινωνικού Τουρισμού 20% στο βραδινό φαγητό στο οποίο περιλαμβάνεται και φρούτο ή γλυκό ή παγωτό. Στην περίπτωση που παρέχεται υποχρεωτικά βραδινό, η έκπτωση 20% θα ισχύει για το γεύμα.

Διευκρινίζεται ότι ο επιχειρηματίας δικαιούνται να εισπράξει ολόκληρη τη συμμετοχή του κατόχου Δελτίου, ανεξάρτητα αν αυτός πάρει πρωινό και γεύμα, όπου φυσικά προβλέπεται συμμετοχή.

3.4.4. Παροχή υπηρεσιών

Για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις:

1. Τα προσόψια πρέπει να αντικαθίστανται κάθε μέρα.
2. Ο λοιπός ιματισμός (σινδόνια) ως εξής:
 - Για τα ξενοδοχεία Α΄ κατηγορίας κάθε μέρα
 - Για τα ξενοδοχεία Β΄ και Γ΄ κατηγορίας τρεις φορές την εβδομάδα
 - Για τα ξενοδοχεία Δ΄ κατηγορίας, δύο φορές την εβδομάδα

3.5. ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙ Ο ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΜΠΙΝΓΚ

3.5.1 Κρατήσεις

Από τον ειδικό πίνακα των κάμπινγκ που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, ο δικαιούχος πρέπει να επιλέξει ο ίδιος το κάμπινγκ που επιθυμεί και να συνεννοηθεί έγκαιρα μ' αυτό για την κράτηση θέσεων.

Η κράτηση θέσεων γίνεται με αποστολή προκαταβολής που θα στέλνουν οι κοινωνικοί τουρίστες και είναι κατ' άτομο 8.000 δρχ. Το ποσό αυτό θα συμψηφίζεται και θα επιστρέφεται το υπόλοιπο της διαφοράς που θα προκύπτει από τη μικρότερη συμμετοχή του κοινωνικού τουρίστα.

3.5.2. Φαγητό, Τιμή συμμετοχής, Εκπτώσεις

Οι δικαιούχοι κατά την παραμονή τους στο κάμπινγκ δικαιούνται, εκτός από τη διανυκτέρευση, πρωινό και ένα γεύμα, θα πληρώνουν Δε κατ' άτομο ημερησίως το ποσό συμμετοχής ως εξής:

1. Για παραμονή σε ιδιόκτητη σκηνή ή τροχόσπιτο	250 δρχ.
2. σε σκηνή ενοικιασμένη (από το κάμπινγκ)	350 δρχ.
3. σε οικίσκο με κοινό WC	450 δρχ.
4. σε οικίσκο με ιδιωτικό WC	500 δρχ.

Η σύνθεση του πρωινού και του γεύματος ή δείπνου που προσφέρονται στα κάμπινγκ είναι η εξής:

ΠΡΩΙΝΟ:

- Τσάι ή καφές ή σοκολάτα με γάλα σε επαρκή ποσότητα, κατά την επιθυμία του πελάτη.
- Μαρμελάδα σε επαρκή ποσότητα ή μέλι 40 γρ.
- Φρέσκο βούτυρο 20 γρ.
- Άρτος ή φρυγανιά ή αρτοσκευάσματα.
- Ζάχαρη σε επαρκή ποσότητα
- Κέικ 50 γρ. ή κρουασάν.
- Φρούτο ή χυμός φρούτου ή κομπόστα κατ' επιθυμία του πελάτη.

ΓΕΥΜΑ Ή ΔΕΙΠΝΟ

- Κουβέρ, ψωμί με βούτυρο.
- Ζυμαρικά ή πλάφι με κιμά με βούτυρο και παρμεζάνα ή τυρόπιτα ή βολοβάν ή γεμιστά ή παστίτσιο ή μουσακά ή ορεκτικά. Αυτά μπορούν να αντικατασταθούν τρεις φορές την εβδομάδα με σούπα.
- Κρέας ή ψάρι ή πουλερικά γαρνιρισμένα (εντράδα ή σχάρας)
- Σαλάτα εποχής
- Φρούτο ή γλυκό ή παγωτό

Σύμφωνα με τη σύμβαση που υπογράφηκε μεταξύ Εργατικής Εστίας και εκπροσώπων τουριστικών μονάδων παρέχονται οι εξής εκπτώσεις:

-20% στο βραδινό φαγητό (εφόσον λειτουργεί εστιατόριο) στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και φρούτο ή γλυκό ή παγωτό. Η έκπτωση αυτή θα ισχύει και για το γεύμα στην περίπτωση που παρέχεται υποχρεωτικά βραδινό.

Παιδιά μέχρι 5 ετών, που παίρνουν Δελτίου κοινωνικού τουρισμού, θα καταβάλουν το ποσό της ημερησίας συμμετοχής του δικαιούχου, όπως προβλέπεται για ημιδιατροφή. Άτομα άνω των 5 ετών θεωρούνται κανονικοί δικαιούχοι του προγράμματος.

Προσοχή: Επειδή η επιδότηση του Οργανισμού Εργατικής Εστίας είναι ανάλογη με τον τρόπο παραμονής (οικίσκο-σκηνή κ.λ.π.) θα πρέπει κατά την αποχώρηση του από το κάμπινγκ ο δικαιούχος να προσκομίζει και να συμπληρώνει Υπεύθυνη Δήλωση του Ν.1599/86 στην οποία θα δηλώνει τον τρόπο και το χρόνο παραμονής του στο κάμπινγκ και θα την παραδίδει στον επιχειρηματία για να επισυναφθεί στα Δελτία που θα σταλούν για εξόφληση στον οργανισμό Εργατικής Εστίας.

3.6. ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙ Ο ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ-ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Διαθέτουν δωμάτια απλά ή πλήρως επιπλωμένα και εξοπλισμένα κουζίνα και ψυγείο. Στην περίπτωση χρήσης ηλεκτρικών συσκευών, κατόπιν συνεννόησης με τον επιχειρηματία και χωρίς παρέμβαση του οργανισμού Εργατικής Εστίας, ο κοινωνικός τουρίστας βαρύνεται επιπλέον με 200.δρχ. την ημέρα για χρήση ψυγείου, ανά δωμάτιο (και ότι κατ' άτομο) και για χρήση ηλεκτρικής κουζίνας 500.δρχ. επιπλέον ανά δωμάτιο.

Σημειώνεται ότι τα ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια-διαμερίσματα συμμετέχουν μόνο με παροχή πρωινού. Όπου υπάρχει η ένδειξη (-) δεν παρέχουν πρωινό και οι δικαιούχοι δεν πληρώνουν συμμετοχή παρά μόνο τους μήνες Ιούλιο-Αύγουστο.

Τονίζεται ότι ο επιχειρηματίας ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων υποχρεούται στην παροχή θερμού ύδατος, θέρμανσης και καθημερινού ιματισμού, καθώς επίσης και στον πλήρη ιματισμό των δωματίων, ο οποίος θα αντικαθίσταται δύο φορές την εβδομάδα για τις μονάδες Α' κατηγορίας, μια φορά την εβδομάδα για τις μονάδες Β' κατηγορίας.

3.7. ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ

(στα 3 φύλλα καρμπονιζέ)

Το πρώτο φύλλο συμπληρώνεται και υπογράφεται με ευθύνη του επιχειρηματία και του δικαιούχου κατά την ημέρα αναχώρησης. Αυτό αποτελεί αποδεικτικό στοιχείο της παραμονής του δικαιούχου στο κατάλυμα και αποστέλλεται στον Οργανισμό Εργατικής Εστίας για να εισπράξει η επιχείρηση το συμφωνηθέν ποσό της επιδότησης, κατ' άτομο.

Το δεύτερο φύλλο παραμένει στον επιχειρηματία του καταλύματος σαν αποδεικτικό στοιχείο της παραμονής του δικαιούχου στο κατάλυμα.

Το τρίτο φύλλο παραμένει στο στέλεχος για τον δικαιούχο, σαν αποδεικτικό στοιχείο ταυτότητας του τουρίστα, για την διευκόλυνση στη διακίνηση κ.λ.π..

ΠΡΟΣΟΧΗ: Το Δελτίο παραδίδεται στον επιχειρηματία με την άφιξη του κοινωνικού τουρίστα. Την ημέρα της αναχωρήσεως ο μεν επιχειρηματίας του τουριστικού καταλύματος θα συμπληρώσει το δελτίο και ο Κοινωνικός Τουρίστας θα υπογράψει το δελτίο, βεβαιώνοντας έτσι τις ημέρες παραμονής του.

3.8 ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

(τρένο -πλοίο -λεωφορείο)

Το τρίπτυχο εκπτωτικό που συνοδεύει το Δελτίο παρέχει το δικαίωμα της έκπτωσης στα μέσα μεταφοράς (τρένο, πλοίο, λεωφορείο) που αναφέρεται στον ειδικό πίνακα.

Σημειώνεται ότι οι μεταφορικές εταιρείες προσφέρουν οικειοθελώς το ποσοστό έκπτωσης και δεν υπογράφουν σχετική σύμβαση με τον Οργανισμό Εργατικής Εστίας.

3.8.1. Τρόπος συμπλήρωσης δελτίων

Το κάθε φυλλάδιο κόβεται και συμπληρώνεται από τον εκπρόσωπο της αντίστοιχης μεταφορικής εταιρείας. Το μισό απόκομμα το κρατάει η μεταφορική εταιρεία και το άλλο μισό ενσωματώνεται στο εισιτήριο που παίρνει ο τουρίστας, σαν δικαιολογητικό της έκπτωσης. Το εισιτήριο που θα εκδοθεί θα πρέπει να είναι ΜΕ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ (αν επιστρέψει με το ίδιο μέσο). Σε περίπτωση αλλαγής μπορεί στην επιστροφή να χρησιμοποιήσει το αντίστοιχο φύλλο του μέσου που επιθυμεί.

ΠΡΟΣΟΧΗ

Στον πίνακα των καταλυμάτων που ακολουθεί πρέπει να προσέξετε τα εξής:

1. Για τους μήνες Ιούλιο-Αύγουστο η συμμετοχή του κοινωνικού τουρίστα προσυμφωνείται, ανεξαρτήτως παροχής πρωινού ή γεύματος, κατ' άτομο ως εξής:

Ξενοδοχεία-επιπλ. Διαμ/τα Α' κατηγορίας	1.320 δρχ.
Ξενοδοχεία-επιπλ. Διαμ/τα Β' κατηγορίας	990 δρχ.
Ξενοδοχεία-επιπλ. Διαμ/τα Γ' κατηγορίας	880 δρχ.
Ξενοδοχεία-επιπλ. Διαμ/τα Δ' κατηγορίας	715 δρχ.
Ενοικιαζόμενα επιπλ. Δωμάτια- διαμ/τα Α' κατηγ.	440 δρχ.
Ενοικιαζόμενα επιπλ. Δωμάτια- διαμ/τα Β' κατηγ.	385 δρχ.
Παραδοσιακά καταλύματα Α' κατηγορίας	715 δρχ.
Παραδοσιακά καταλύματα Β' κατηγορίας	550 δρχ.
Κάμπινγκ	-

2. Η πρόσθεση συμμετοχή του κοινωνικού τουρίστα κατά τους μήνες Ιούλιο-Αύγουστο ισχύει και για την περίπτωση των ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων-διαμερισμάτων που δεν παρέχουν πρωινό.
3. Τα Δελτία Κοινωνικού Τουρισμού έτους 2000, έχουν ισχύ από 01/01/00-31/12/00 (η τελευταία ημέρα παραμονής του κοιν. Τουρίστα) βάσει της σύμβασης που έχει υπογραφεί μεταξύ του Οργανισμού και των τουριστικών καταλυμάτων.
4. Τα Δελτία Κοινωνικού Τουρισμού είναι αυστηρώς προσωπικά, απαγορεύεται η χρήση από άλλο άτομο, έστω και συγγενικό πρόσωπο. Σε αντίθετη περίπτωση ο παραβάτης υπέχει ποινικές ευθύνες (άρθρο 13 ΑΝ 252/68).

3.9 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΥΨΟΣ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

Παράλληλα με την προσφορά της εργατικής εστίας για κοινωνικό τουρισμό ο Ε.Ο.Τ. εφαρμόζει ένα πρόγραμμα που υπάγεται στη Διεύθυνση Εσωτερικού και Κοινωνικού Τουρισμού, το οποίο θα εξασφαλίζει «φθηνές διακοπές» για όλους τους έλληνες και ομογενείς, καθώς και για τους υπηκόους κρατών –μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, που είναι μόνιμα εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, ανεξάρτητα από το ύψος της φορολογικής τους δήλωσης.

Στόχος του προγράμματος είναι η συγκράτηση της τουριστικής ζήτησης στο εσωτερικό της χώρας, η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, η αύξηση της πληρότητας των τουριστικών επαγγελμάτων, η μείωση της ανεργίας στον τομέα των τουριστικών επαγγελμάτων καθώς επίσης και η ανάπτυξη διαφόρων μορφών τουρισμού.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα αυτό, εκπτώσεις στις τιμές πόρτας από 30% έως και πάνω από 50% περιμένουν τους έλληνες τουρίστες, που θα θελήσουν να κάνουν τις διακοπές τους σε επιλεγμένα τουριστικά καταλύματα (ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, κάμπινγκ) από τον Απρίλιο 2000' μέχρι το Μάρτιο του 2000'.

Στην υψηλή περίοδο το ποσοστό έκπτωσης είναι τουλάχιστον 30% και στη μέση και χαμηλή περίοδο τουλάχιστον 40%. Για επτά διανυκτερεύσεις και πάνω θα παρέχεται πρόσθετη έκπτωση 15% επί των ήδη μειωμένων τιμών.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ρίχνοντας μια πρώτη ματιά στο «χάρτη» του εσωτερικού τουρισμού, έτσι όπως διαμορφώνεται φέτος (2000) διακρίνουμε 4 «νέες εισόδους», την εμφάνιση τεσσάρων περιοχών που πέρσι δεν συμμετείχαν καθόλου στο πρόγραμμα αλλά παράλληλα και την «έξοδο» οκτώ περιοχών που πέρσι διέθεταν, στο πλαίσιο του προγράμματος, φθηνότερα δωμάτια των ξενοδοχείων τους και των ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων.

Χαρακτηριστικά φέτος στο «χάρτη» κάνουν την εμφάνιση τους η Άρτα με ένα ξενοδοχείο, η Αττική με τρία, η Δράμα με ένα και η Θεσσαλονίκη και η Πέλλα με ένα συγκρότημα ενοικιαζόμενων δωματίων η καθεμία.

Στις περιοχές που φέτος δεν δήλωσαν συμμετοχή συμπεριλαμβάνονται τα Γρεβενά, που πέρσι συμμετείχαν με ένα ξενοδοχείο, η Ευρυτανία με δύο ξενοδοχεία πέρσι, η Κεφαλονιά που διέθετε ένα ξενοδοχείο, η Αίγινα με ένα συγκρότημα ενοικιαζόμενων δωματίων, οι Σπέτσες με ένα ξενοδοχείο, η Ροδόπη με τρία ξενοδοχεία και οι Σέρρες με ένα ξενοδοχείο.

Όσον αφορά τις συμμετοχές των ξενοδοχείων και των ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων-δωματίων, φέτος διακρίνεται μια αύξηση, αναφορικά με τον αριθμό τους.

Ενώ πέρσι είχαμε 126 ξενοδοχεία και 110 συγκροτήματα ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων-δωματίων, φέτος έχουμε γύρω στα 190 ξενοδοχεία, περίπου 110 συγκροτήματα με ενοικιαζόμενα δωμάτια και τρία μόνο κάμπινγκ, από ένα στην Αργολίδα, στις Κυκλάδες και της Χαλκιδικής.

Απαραίτητη προϋπόθεση για να επιτευχθούν οι καλύτερες δυνατές εκπτώσεις, ακόμα και στην υψηλή περίοδο (κυρίως από 15/06 μέχρι 15/09) είναι ο ενδιαφερόμενος να είναι μέλος μιας μικρής ομάδας, τουλάχιστον 4 ατόμων και να πραγματοποιήσει 2 διανυκτερεύσεις και άνω.

Οι τιμές στα ξενοδοχεία που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, μετά τη σχετική έκπτωση, αναμένεται να κυμανθούν μεταξύ 10.500 και 23.000 δρχ. το δίκλινο σε περιόδους αιχμής και από 8.000 μέχρι 16.000 δρχ. σε περιόδους μη αιχμής.

Όσο για το πρωινό ή το γεύμα υπολογίζεται από 1.000 έως 4.000 δρχ.. Για τα ενοικιαζόμενα διαμερίσματα-δωμάτια οι καλύτερες τιμές που μπορούν να επιτευχθούν είναι από 4.500 έως 11.000 δρχ. σε περιόδους αιχμής και από 3.500 με 4.000 μέχρι 7.000 δρχ. σε περιόδους εκτός αιχμής.

3.10 ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

Ακόμα μια προσφορά της Εργατικής Εστίας είναι οι ημερήσιες εκδρομές που θα διοργανώσει στο νομό Αττικής από τις αρχές Μαρτίου. Οι εκδρομές θα έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν μεταξύ τριών διαδρομών:

Ακρόπολη-Λαύριο, Σούνιο, Θησείο –Κεραμεικός –Σούνιο -Λαύριο και Πλάκα (Μοναστηράκι) – Μαραθώνας - Βραυρώνα.

Στα ημερήσια εκδρομικά προγράμματα μπορούν να λάβουν μέρος μια φορά την περίοδο, όλοι οι δικαιούχοι του Οργανισμού ανεξάρτητα από το αν έχουν πάρει εισιτήρια θεάτρου ή κοινωνικού τουρισμού ή πρόκειται να λάβουν μέρος στα επταήμερα και οκταήμερα εκδρομικά προγράμματα του καλοκαιριού.

Η ημερήσιες εκδρομές θα πραγματοποιούνται κάθε Κυριακή από τις 14 Μαρτίου μέχρι τις 6 Ιουνίου εκτός από τις Κυριακές των Βαΐων, του Πάσχα και του Θωμά.

Το πρόγραμμα των ημερήσιων πολιτιστικών και ψυχαγωγικών εκδρομών είχαν δοκιμαστεί και πέρσι σε συνεργασία με τους δήμους.

Λόγω όμως μάλλον μειωμένου ενδιαφέροντος από τους δήμους, τα αποτελέσματα δεν ήταν τα αναμενόμενα. Φέτος την όλη οργάνωση αλλά και διάθεση των εισιτηρίων έχει αναλάβει εξ ολοκλήρου η Εργατική Εστία.

Ο συνδυασμός των νέων διαδρομών με το γεγονός ότι όσοι κάνουν χρήση αυτού του δικαιώματος δεν στερούνται από κάποιο άλλο (π.χ. θέατρο ή επταήμερες εκδρομές) αναμένεται να προσελκύσει φέτος το κοινό.

Τα εισιτήρια του προγράμματος θα τα παραλαμβάνουν οι δικαιούχοι από την εκδρομή, οι αναχωρήσεις όμως των λεωφορείων θα γίνονται από τα δημαρχεία διαφόρων περιοχών.

Η προϋπολογισθείσα δαπάνη για τη μίσθωση των πούλμαν ανέρχεται στα 9 εκ. δρχ. και για τις ξεναγήσεις τους αρχαιολογικούς χώρους στα 8 εκ. δρχ..

Τις εκδρομές της Εργατικής Εστίας δικαιούται όποιος είναι:

- Εργαζόμενος που καταβάλλει εισφορές υπέρ του Οργανισμού Εργατικής Εστίας και έχει πραγματοποιήσει 50 ημερομίσθια κατά το τρέχον έτος ή συνταξιούχος και είχε καταβάλλει τις σχετικές εισφορές όταν εργαζόταν.
- Άτομο με ειδικές ανάγκες σε ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%. Απολυμένος από το στράτευμα για διάστημα που δεν ξεπερνά τους έξι μήνες.
- Επιδοματούχος άνεργος του Ο.Α.Ε.Δ. εφόσον πληρεί τη προϋπόθεση των 50 ημερών επιδοτούμενης ενέργειας το τρέχον έτος και άνεργος που πραγματοποίησε 50 ημερομίσθια τα 3 τελευταία και έχει ήδη κάρτα ανεργίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΜΠΙΝΓΚ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΜΕΡΟΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Για την υλοποίηση του προγράμματος Κοινωνικού Τουρισμού, που απευθύνεται σε 230.000 περίπου χαμηλόμισθους δικαιούχους για 7ήμερες διακοπές, καλούνται οι εκμεταλλευτές ξενοδοχειακών επιχειρήσεων Α, Β, Γ κατηγορίας και κάμπινγκ ανέξαρτητως κατηγορίας, εκτός πόλεων Αθήνας, Πειραιά, Θεσσαλονίκης και των περιχώρων αυτών, να υποβάλλουν αίτηση συμμετοχής είτε απευθείας στο Ε.Ο.Τ., Δ/νση Κοινωνικού Τουρισμού, είτε μέσω των Περιφερειακών Διευθύνσεων του Ε.Ο.Τ..

Για τα ξενοδοχεία η ημερήσια επιδότηση του Ε.Ο.Τ. κατ' άτομο ανέρχεται σε 3.000 δρχ.. Η ημερήσια συμμετοχή του δικαιούχου καθορίζεται ως εξής :

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ	ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΛΟΙΠΟΙ ΜΗΝΕΣ
Α' με ημιδιατροφή	3.800	3.300
Β' με ημιδιατροφή	3.500	3.000
Γ' με ημιδιατροφή	3.200	2.700
Γ' με πρωινό	1.500	1.000
Αγρ/κοί Συν/σμοί με πρωινό	1.500	1.000

Για τα κάμπινγκ τόσο η επιδότηση όσο και η συμμετοχή του δικαιούχου ορίζεται σε 700 δρχ. για παροχή διανυκτέρευσης και θέση σκηνής ή τροχόσπιτου.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Επισημαίνεται ότι για την ένταξη τους στο πρόγραμμα τα τουριστικά καταλύματα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας και Άδεια Λειτουργίας Εστιατορίου ή Κυλικείου κατά περίπτωση.

Το ειδικό έντυπο αίτησης καθώς και τους γενικούς όρους συμμετοχής στο πρόγραμμα μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να παραλάβουν από τα κεντρικά γραφεία του Ε.Ο.Τ., τα κατά τόπους γραφεία του Ε.Ο.Τ., Νομαρχίες και τις Ενώσεις ή Συλλόγους ξενοδόχων.

Στο τέλος παραθέτουμε ειδικό παράρτημα με κατάσταση ιδιωτικών ξενοδοχειακών μονάδων/ Ε.Ο.Τ. και Σ.Τ.Ε. που λαμβάνουν μέρος στο πρόγραμμα Κοινωνικού Τουρισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5.1 ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων επιδοτεί τους άμεσα ασφαλισμένους και τους συνταξιούχους που για λόγους θεραπευτικούς έχουν ανάγκη λουτροθεραπείας.

Η επιδότηση για τη λουτροθεραπεία περιλαμβάνει:

1. Τα 4/5 από τα έξοδα μετάβασης και επιστροφής του δικαιούχου με το συνηθισμένο συγκοινωνιακό μέσο και συνοδού αν αυτός κριθεί αναγκαίος. Στην περίπτωση που η λουτροθεραπεία γίνεται σε κοντινή λουτροπηγή τότε καταβάλλονται τα καθημερινά εισιτήρια μετάβασης και επιστροφής.
2. Τα 3/4 από τη δαπάνη για κάθε λούση.
3. Ημερήσιο επίδομα που, για μεν τον ασφαλισμένο είναι ίσο με το επίδομα ασθενείας, ενώ για το συνταξιούχο ίσο με το τεκμαρτό ημερομίσθιο της 4^{ης} ασφαλιστικής κλάσης. Σε περίπτωση που χορηγείται επίδομα ασθενείας δεν καταβάλλεται παράλληλα και επίδομα λουτροθεραπείας.

Προϋπόθεσης - Διαδικασίες

Για την παροχή της λουτροθεραπείας απαραίτητη προϋπόθεση είναι να διαπιστωθεί από την Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή ότι ο ασφαλισμένος παρουσιάζει πάθηση για την οποία η λουτροθεραπεία έχει θεραπευτική αξία.

5.2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Το Ι.Κ.Α. σε συνεργασία κάθε χρόνο με το Ε.Ο.Τ. εφαρμόζει το πρόγραμμα του Θεραπευτικού Κοινωνικού Τουρισμού, που απευθύνεται στις ασθενέστερες οικονομικά τάξεις, με στόχο 15.000 περίπου άτομα που έχουν ανάγκη να κάνουν λουτροθεραπεία για 15 ημέρες σε ξενοδοχεία Α', Β', Γ, κατηγορίας μεγάλων λουτροπόλεων.

- Δικαίωμα συμμετοχής στο πρόγραμμα από πλευράς Ι.Κ.Α. έχουν προνομιακά μόνο οι χαμηλοσυνταξιούχοι του ιδρύματος, με την προϋπόθεση ότι δεν θα πάρουν παράλληλα και το επίδομα λουτροθεραπείας.
- Οι όροι συμμετοχής στο πρόγραμμα, οι διαδικασίες που χρειάζονται και κάθε λεπτομέρεια περιλαμβάνονται σε ειδικό ενημερωτικό έντυπο που διανέμεται στα υποκαταστήματα του Ι.Κ.Α..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΝΕΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς πραγματοποίησε για τρία συνεχή χρόνια (90-91-92) το πρόγραμμα ανταλλαγής νέων μεταξύ Ελλάδος-Κύπρου.

Η ιδιαιτερότητα του προγράμματος είναι ότι ως στόχος τίθεται η σύσφιξη των σχέσεων των δύο χωρών με σκοπό τη δημιουργία κοινής γραμμής πλεύσης στο ζήτημα της επίλυσης του Κυπριακού προβλήματος. Συμβάλει επίσης στην ψυχαγωγία της ελληνικής νεολαίας και κυρίως της δίνει τη δυνατότητα να γνωρίσει την ιστορία της Κύπρου.

Το πρόγραμμα ανταλλαγών νέων με την Κύπρο, το οποίο γίνονται σε συνεργασία με το Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, έδινε τη δυνατότητα σε 2.500 νέους να επισκεφθούν την Κύπρο. Δικαίωμα συμμετοχής είχαν οι νέοι ηλικίας 18-28 ετών.

ΟΙ ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΗΤΑΝ

- Αεροπορικό εισιτήριο με επιστροφή.
- TRANSFER από το αεροδρόμιο στο ξενοδοχείο και αντίστροφα.
- Διαμονή σε ξενοδοχείο.
- Ημιδιατροφή.
- Ξεναγήσεις.
- Εκδρομές.

Η οικονομική επιβάρυνση του νέου για τις παραπάνω παροχές ήταν από Αθήνα με 6 διανυκτερεύσεις 49.500 δρχ. και από Θεσσαλονίκη με 7 διανυκτερεύσεις 64.100 δρχ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Ο κοινωνικός Τουρισμός είναι νέα γεύση από την ελληνική πραγματικότητα. Οι εκπρόσωποι του Ε.Ο.Τ. πιστεύουν ότι μέχρι τώρα το πρωτότυπο σύστημα που εφαρμόζεται στην Ελλάδα πέτυχε και ήδη αναζητείται «φόρμουλα» για την εφαρμογή του για τους ξένους. Για το λόγο αυτό βολιδοσκοπήθηκαν οι διευθυντές του Ε.Ο.Τ. στο εξωτερικό. Συγκεκριμένα, συζητήθηκαν από την κεντρική επιτροπή.

1. Σκοπιμότητα εφαρμογής του συστήματος
2. Πιθανούς αριθμούς κοινωνικών τουριστών που θα συμμετέχουν
3. Τρόποι επιδότησης κοινωνικού τουρίστα στο εξωτερικό
4. Ανταγωνίστριες χώρες που παρουσιάζουν παρόμοια συστήματα.

Πόσους τουρίστες του είδους αυτού δέχονται.

5. Μεγέθη στα οποία ανέρχεται ο εσωτερικός κοινωνικός τουρισμός στις αγορές τους και τρόπος επιδότησης των κοινωνικών τουριστών στις χώρες τους.

Τα αποτελέσματα ήταν τα εξής:

- Στις χώρες του Καναδά, Αυστραλίας, Ιαπωνία, Μεγάλη Βρετανία, Σουηδία, Νορβηγία παρατηρούμε ότι ο αριθμός κοινωνικών τουριστών δεν μπορεί να υπολογιστεί ακριβώς, οι δυνατότητες πάντως είναι μεγάλες. Η επιδότηση του προγράμματος γίνεται από τον Ε.Ο.Τ., το Υπουργείο Πολιτισμού. Υπάρχουν επίσης ειδικά εκπαιδευτικά περιηγητικά προγράμματα για μαθητές. Το σύστημα της κάθε χώρας δεν εφαρμόζεται από καμία ανταγωνίστρια χώρα.
- Στην Ολλανδία η σκοπιμότητα εφαρμογής του συστήματος παρατηρείται για τους συνταξιούχους, άτομα τρίτης ηλικίας και εργένηδες εργαζόμενους. Οι τρόποι επιδότησης γίνονται απευθείας από ξενοδοχεία, επιδότηση από την Ο.Α. με μειωμένους ναύλους. Καμία από τις ανταγωνίστριες χώρες δεν εφαρμόζει το σύστημα εκτός της Ισπανίας που δίνει αρκετά κίνητρα και προσφέρει υποδομή για το χειμώνα. Στην Ολλανδία δεν εφαρμόζεται συγκεκριμένο πρόγραμμα κοινωνικού τουρισμού. Επιχορηγούνται μόνο τα ιδρύματα από το κράτος για να μπορέσουν να κάνουν τουρισμό οι οικότροφοι τους.
- Στη Γαλλία δεν υπάρχει δυνατότητα εφαρμογής του συστήματος γιατί οι επιταγές διακοπών ισχύουν μόνο για το εσωτερικό. Η επιδότηση γίνεται με επιταγή διακοπών που χορηγείται από τους εργοδότες ή άλλα κοινωφελή ιδρύματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

8.1 ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Οι κοινωνικές επιπτώσεις αφορούν ουσιαστικά τους συμμετέχοντες και είναι αναμφισβήτητα θετικές. Το σημαντικότερο γεγονός είναι η δυνατότητα που δίνεται για τον τουρισμό σε άτομα τα οποία δεν θα μπορούσαν να ταξιδέψουν χωρίς τη βοήθεια κάποιου τέτοιου προγράμματος. Μια δεύτερη επισήμανση είναι ότι, συνήθως, τα κοινά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων γίνονται αιτία για ευκολότερη επαφή και γνωριμία μέσα από το ταξίδι, με βάση το κοινό επάγγελμα, την ηλικία και την οικογενειακή κατάσταση (ζευγάρια με παιδιά). Δημιουργείται έτσι μια κοινότητα που λειτουργεί συχνά θετικότερα από την εμπορική λογική του κλασσικού τουρισμού διακοπών, εφόσον περιλαμβάνει κοινές εκδηλώσεις (πολιτιστικές, αθλητικές και επιμορφωτικές) ή σεμινάρια. Ένα τρίτο στοιχείο αφορά τις ειδικές ομάδες πληθυσμού (ηλικιωμένοι, ασθενείς, αγρότες, ανάπηροι) για τις οποίες αυτά τα προγράμματα δίνουν δυνατότητες κοινωνικοποίησης αλλά και συμμετοχής σε μια δραστηριότητα που το κοινωνικό σύνολο των «υγιών» θεωρεί δίκαια κατάκτηση. Μια ενδιαφέρουσα επίπτωση είναι επίσης η θεσμική παραδοχή «στις χώρες που έχουν τέτοια προγράμματα» ότι ο τουρισμός είναι δικαίωμα όλου του πληθυσμού. Τέλος, ο κοινωνικός τουρισμός λειτουργεί για τους νεώτερους σαν μια βάση κοινωνικοποίησης αλλά και επιμόρφωσης.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Οι οικονομικές επιπτώσεις αφορούν τους τουρίστες, τα συνδικάτα, το κράτος αλλά και τους τοπικού επιχειρηματίες. Οι τουρίστες ενισχύονται οικονομικά με διάφορους τρόπους για να ταξιδέψουν, χρησιμοποιώντας βέβαια πόρους σε μεγάλο ποσοστό δικούς τους (Ταμείο Διακοπών). Συχνά, στις περιπτώσεις όπου η διαχείριση ανήκει σε συνδικάτα ή σωματεία, αυτά εξελίσσονται σε επιχειρηματικούς φορείς με κέρδη και βελτίωση της ποιότητας προσφοράς για τους τουρίστες συμμετόχους. Το κράτος ασκεί μέσω του κοινωνικού τουρισμού μια πολιτική ενίσχυσης των κοινωνικών παροχών αλλά και της απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο, στοχεύοντας ουσιαστικά και στην ενίσχυση του ευρύτερου τουριστικού τομέα (επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου γενικότερα στον τόπο υποδοχής). Τέλος, οι τοπικοί επιχειρηματίες ωφελούνται από τον κοινωνικό τουρισμό, διότι είναι τουρισμός των μεγάλων αριθμών και συχνά μετριάξει το πρόβλημα της εποχικότητας. Αναμφισβήτητα υπάρχουν πολλά προβλήματα, με πρώτο το γεγονός ότι κάθε μορφή κοινωνικής παροχής είναι εκτεθειμένη στην οικονομική συγκυρία, αλλά συνολικά τα προγράμματα αυτά είναι πολύ θετικά για την οικονομία.

Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις είναι έμμεσες αλλά πολύ σημαντικές. Καταρχάς πρόκειται για μια μορφή τουριστικής ανάπτυξης της υπαίθρου η οποία είναι ενταγμένη στα μεγέθη της τοπικής κοινωνικής και περιβαλλοντικής δομής και δεύτερον οδηγεί συχνά σε μια πρώτη γνωριμία αλλά και επανεκτίμηση της σημασίας του περιβάλλοντος από τους τουρίστες (ιδιαίτερα τους νεώτερους) συμβάλλοντας σε μια εν δυνάμει περιβαλλοντική εκπαίδευση.

8.2 ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΜΕ ΑΡΝΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Οι δημιουργηθείσες αντινομίες και προστριβές μεταξύ του Ε.Ο.Τ. και της Εργατικής Εστίας με τους ανθρώπους της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, άλλοτε εξαιτίας των κρατικών φορέων (λ.χ. καθυστερήσεις πληρωμών) και άλλοτε εξαιτίας της ιδιωτικής πρωτοβουλίας (λ.χ. αθέτηση συμβατικών υποχρεώσεων, μικρή ένταξης, κακή παροχή υπηρεσιών), ήταν φυσικό να υπάρξουν στα πλαίσια των πρώτων αυτών φάσεων της εφαρμογής ενός νέου θεσμού στον τουριστικό τομέα.

Τέλος, οι επιμέρους- συνήθως κομματικού περιεχομένου-κατηγορίες για διασπατάληση του δημοσίου χρήματος σε δύσκολες οικονομικές συγκυρίες, δεν θα πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη, λόγω του ουμανιστικού χαρακτήρα των προγραμμάτων κοινωνικού τουρισμού, υπό μια βασική προϋπόθεση: ότι χρήστες των προγραμμάτων θα είναι οι πραγματικά εντασσόμενοι στις κατηγορίες των δικαιούχων με βάση τα ορθολογικά κοινωνιολογικά κριτήρια που έχουν ληφθεί. Και δεν πρέπει οποιαδήποτε άτομα που ευεργετούνται εξαιτίας διασυνδέσεων πολιτικό-κομματικών, προσωπικών κ.λ.π. να συμμετέχουν και τούτο κυρίως διότι στερούν το ανθρώπινο αυτό δικαίωμα από τους πραγματικούς δικαιούχους.

8.3 ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο κοινωνικός τουρίστας, σύμφωνα με μελέτες, υφίσταται θετικές και αρνητικές επιδράσεις. Σαν κυριότερες από τις θετικές επιδράσεις του μπορούν να αναφερθούν οι επόμενες:

- η ικανοποίηση από τη δυνατότητα άσκησης διακοπών,
- η έλλειψη δυσφορίας από την οικονομική δαπάνη των διακοπών,
- η ικανοποίηση του πολίτη για την κοινωνική πολιτική σ' αυτό το θέμα,
- η αλλαγή περιβάλλοντος,
- η ένταξη σε συγκεκριμένες κοινωνικές κατηγορίες, που έστω και πρόσκαιρα, επιφανειακά και φαινομενικά, «εξαλείφει» τις κοινωνικές ανισότητες κ.λ.π.

Σαν κυριότερες από τις αρνητικές επιδράσεις του κοινωνικού τουρισμού μπορούν να αναφερθούν οι ακόλουθες:

- η αντιμετώπιση του κοινωνικού τουρίστα σαν άτομο δεύτερης κατηγορίας, που τότε δρα αντιθετικά, μεγιστοποιώντας τις κοινωνικές ανισότητες,
- οι δυσχέρειες ένταξης στο θεσμό ή η ταλαιπωρία για την εξεύρεση δελτίου, ιδιαίτερα για ευπαθείς κοινωνικές κατηγορίες (και από άποψη ηλικίας και από άποψη εισοδηματικής κ.λ.π.),
- το μικρό χρονικό διάστημα διακοπών που δεν βοηθά από την άποψη της προσαρμογής και της συνακόλουθης απόλαυσης της περιοχής.

- η συχνή συρροή ομοειδών κατηγοριών στον ίδιο χώρο (λ.χ. ηλικιωμένων που μπορούν να κάνουν διακοπές τον Οκτώβριο, όταν ο μέσος πολίτης και οικογενειάρχης δεν έχει τη δυνατότητα λόγω εργασίας ή σχολείων των παιδιών), που οδηγεί είτε στη δημιουργία «γκέτο».

Σταθμίζοντας σε κάθε περίπτωση τις επιδράσεις αυτές, μπορεί να λεχθεί ότι-όταν επιλυθούν τα οικονομικά, διοικητικά και θεσμικά προβλήματα-η άσκηση κοινωνικού τουρισμού μόνο θετικά αποτελέσματα στο ψυχολογικό επίπεδο μπορεί να προσδώσει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

9.1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η βασική εκτίμηση από όλη την ανάλυση, που προηγήθηκε, για τον Κοινωνικό Τουρισμό είναι ότι εάν εφαρμοστεί σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, μπορεί να λειτουργήσει σαν μια δυναμική ειδική μορφή τουρισμού που θα συμβάλει ιδιαίτερα στην τουριστική ανάπτυξη περιοχών με διαφορετικό βαθμό ανάπτυξης και θα καλύψει ένα κενό στη ζήτηση. Οι προϋποθέσεις για να επαληθευτεί κάτι τέτοιο είναι οι ακόλουθες:

- Νομοθετικές ρυθμίσεις που θα επιτρέψουν την ανάπτυξη προγραμμάτων κοινωνικού τουρισμού για εργαζόμενους από δημοσίους φορείς (Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου), Νομαρχίες, Ο.Τ.Α., Συνδικαλιστικά Σωματεία όλων των βαθμίδων, Συλλόγους και Σωματεία και Σωματεία που άμεσα ή έμμεσα σχετίζονται με τουριστικές δραστηριότητες. Ο Ε.Ο.Τ. θα ασκεί απλώς οργανωτικό έλεγχο και θα παρέχει συμβουλευτική επιστημονική αρωγή. Οι βασικές αρχές που προτείνονται σ' αυτές τις ρυθμίσεις είναι τρεις: α) χρηματοδότηση από ίδιους πόρους, β) δημιουργία στην κάθε περίπτωση ενός Ειδικού Ταμείου Διακοπών στο οποίο θα συνεισφέρουν οι εργαζόμενοι ή τα μέλη των σωματείων σε ετήσια βάση, ώστε να συμπληρώνεται η χρηματοδότηση και γ) χρησιμοποίηση αυτών των κονδυλίων για την οργάνωση και λειτουργία των προγραμμάτων από τους εργαζόμενους.

- Εξαίρεση θα αποτελέσουν μια σειρά ειδικές ομάδες πληθυσμού, όπως άτομα με ειδικές ανάγκες, ασθενείς νέοι που σε εθνική βάση και με αυστηρά κριτήρια θα επιδοτούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό, μέσω των εθνικών ή κρατικών φορέων που τις εκπροσωπούν. Η χρηματοδότηση μπορεί να αναζητηθεί και από διεθνείς οργανισμούς όπως για παράδειγμα η Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Απόκτηση τεχνογνωσίας με την πρόσκληση ειδικών από το εξωτερικό που θα συμβάλουν στην κατάρτιση αυτών των προγραμμάτων.
- Δημιουργία υποδομής σε εξειδικευμένα κέντρα κοινωνικού τουρισμού, είτε σε περιοχές τουριστικών διακοπών, είτε σε περιοχές υποβαθμισμένες, είτε σε περιοχές ιαματικών λουτρών. Η δημιουργία μιας τέτοιας υποδομής θα βελτιώσει την ποιότητα προσφοράς και θα την εξειδικεύσει ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στη διεθνή ζήτηση.
- Εκστρατεία ενημέρωσης των ξενοδοχείων και όσων φορέων εμπλέκονται στο τουριστικό κύκλωμα για τα πλεονεκτήματα που θα προκύψουν από την ανάπτυξη του κοινωνικού τουρισμού.
- Σύνδεση των προγραμμάτων αυτών με την ανάπτυξη άλλων ειδικών μορφών τουρισμού, όπως χειμερινός, αθλητικός, ιαματικός, φυσιολατρικός, ιδιαίτερα στις τουριστικά υποβαθμισμένες περιοχές όπως για παράδειγμα οι ηπειρωτικοί νομοί της χώρας-όπου στόχος είναι η ανάπτυξη μορφών τουρισμού ενταγμένων στην τοπική κοινωνική και οικονομική δομή, στις κορεσμένες περιοχές όπου μπορεί να συμβάλει στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και τέλος στις περιοχές ιαματικών πηγών όπου εξασφαλίζεται επίσης σημαντική επιμήκυνση της περιόδου.

- Ενημέρωση για τα προγράμματα από τους κρατικούς φορείς και τα σχολεία και ενίσχυση με οικονομικά κίνητρα κάθε τέτοιο προγράμματος που θα απευθύνεται σε νέους με τους εξής στόχους: γνωριμία με την ύπαιθρο, περιβαλλοντική αγωγή, γνωριμία με μορφές και εκφράσεις του τοπικού πολιτισμού, ένταξη νέων ατόμων με εκπαιδευτικά σεμινάρια.

9.2 ΕΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ – ΠΡΟΤΑΣΗ

Λόγω προβλημάτων που παρουσιάζει η περιοχή Δυτικής Αττικής, από πλευράς ποιότητας ζωής, συνθηκών εργασίας και περιβάλλοντος, θα ήταν σκόπιμο να προωθηθούν ειδικά προγράμματα Κοινωνικού τουρισμού για μη προνομιακές πολυμελείς εργατικές οικογένειες, για συνταξιούχους και για νέους.

Τα προγράμματα αυτά θα μπορούσαν να οργανωθούν, σε πρώτο στάδιο, από μια Τοπική Επιτροπή Κοινωνικού Τουρισμού στην οποία θα συμμετείχαν η Τοπική Αυτοδιοίκηση, τα Εργατικά Κέντρα, τα Εργατικά Συνδικάτα και οι οικογενειακές οργανώσεις της περιοχής.

Η χρηματοδότηση των προγραμμάτων αυτών θα μπορούσε να γίνει από :

1. Ίδια κεφάλαια των Δήμων ή των Κοινοτήτων.
2. Οικονομική συμμετοχή του Ε.Ο.Τ. (ή γενικότερα του Κράτους)
3. Οικονομική συμμετοχή των Εργατικών Κέντρων και Εργατικών Συνδικάτων.
4. Μικρή οικονομική βοήθεια (π.χ. 0.2%) εκ μέρους των εργοδοτών, 'πως εξάλλου γίνεται και στο εξωτερικό.
5. Οικονομική συμμετοχή του «κοινωνικού περιηγητή».
6. Εξασφάλιση πόρων από Ε.Ο.Κ..

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Κατ' αυτόν τον τρόπο η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα θα πρωτοπορούσε κάνοντας μια δυναμική παρουσία σ' έναν τόσο νευραλγικό κλάδο της Ελληνικής Οικονομίας όσο ο Τουρισμός και κυρίως ο Κοινωνικός Τουρισμός.

Βέβαια, αυτό το οποίο θα αποτελούσε πρωτοτυπία στην Ελλάδα αποτελεί ήδη πράξη στη Δυτική Ευρώπη, όπου η συμμετοχή των Ο.Τ.Α. στα προγράμματα Κοινωνικού Τουρισμού και γενικά στην ανάπτυξη του Κοινωνικού Τουρισμού είναι παραδειγματική και αξιόπαινη.

Το ίδιο μοντέλο είναι φυσικά προσαρμόσιμο σε πολλές άλλες περιοχές με πιθανές μεταβολές κάποιων από τις παραμέτρους του.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η πορεία του κοινωνικού τουρισμού στην Ελλάδα, έχοντας διανύσει τα πρώτα βήματα της νηπιακής ηλικίας του θεσμού, μπορεί να λεχθεί ότι έχει αρχίσει μέρος της όλης τουριστικής πρακτικής και για τον τόπο μας δείγμα μιας υψηλού και σύγχρονου επιπέδου κοινωνικής πολιτικής, που αρμόζει και στα νέα πολιτιστικά πρότυπα του καιρού και στην κοινωνική θεσμική κατοχύρωση και επέκταση του θεσμού αποτελεί καθήκον για τους αρμοδίους κρατικούς φορείς.

Το πραγματικά ανθρωπιστικό μήνυμα του Κοινωνικού Τουρισμού στο πλαίσιο της απάμβλυνσης των πολλών και σοβαρών κοινωνικών ανισοτήτων, θα πρέπει να απασχολήσει και το κράτος και τους πολιτικούς ιθύνοντες και τον επιστημονικό κόσμο, κυρίως-αλλά όχι αποκλειστικά –σ' αυτόν των λεγόμενων Κοινωνικών Ανθρωπιστικών Επιστημών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ, Γ. ΚΟΛΤΣΙΔΟΠΟΥΛΟΣ
- ΑΡΧΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ Β. ΡΟΥΠΑΣ
- ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΚΛΗΣ Ν. ΛΥΤΡΑΣ
- ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΚΛΗΣ Ν. ΛΥΤΡΑΣ
- ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ «ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ»
- ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

- ΜΕΛΕΤΗ ΑΛΛΑΓΗΣ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΤΟΥ ΜΑΖΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Ε.Ο.Τ.)